

Примітка 1. Інформація про кредитну спілку.

КРЕДИТНА СПІЛКА «ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН» (скорочена назва КС «ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН») (далі – кредитна спілка, КС, спілка, тощо) зареєстрована в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (завантажити Витяг можна за посиланням <https://usr.minjust.gov.ua/content/get-documents/#378068147264>). Ідентифікаційний код юридичної особи 26371509.

Спілка створена відповідно до Закону України «Про кредитні спілки».

Кредитна спілка заснована і діє на підставі рішення установчих зборів її засновників Протокол №1 від 14.04.2003 року.

Державна реєстрація кредитної спілки здійснена Виконавчим комітетом Марганецької міської ради Дніпропетровської області 24.06.2004, 28.08.2004, № запису 1 228 120 0000 000009. (Свідоцтво серія А00 № 395806 від 24.06.2004 р).

Кредитна спілка є самостійним суб'єктом.

Кредитна спілка заснована фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки, а саме:

- а) приймає вступні, обов'язкові пайові та інші внески від членів кредитної спілки;
- б) надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності. Розмір кредиту, наданого одному члену кредитної спілки, не може перевищувати 20 відсотків від капіталу кредитної спілки;
- в) залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки;
- г) може виступати поручителем виконання членом кредитної спілки зобов'язань перед третіми особами;
- г) у разі участі в об'єднаній кредитній спілці, інших об'єднаних кредитних спілках, асоціаціях кредитних спілок сплачує вступні, пайові та інші внески до об'єднаної кредитної спілки, асоціацій та інших об'єднань кредитних спілок;
- д) розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладями громадян, в об'єднаній кредитній спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких установлюється Уповноваженим органом, та паї кооперативних банків;
- е) залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам, якщо інше не встановлено рішенням Уповноваженого органу. Загальна сума залучених коштів, у тому числі кредитів, не може перевищувати 50 відсотків вартості загальних зобов'язань та капіталу кредитної спілки на момент залучення;
- є) надає кредити іншим кредитним спілкам, якщо інше не встановлено рішенням Уповноваженого органу;
- ж) виступає членом платіжних систем;
- з) оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданого їм кредиту;
- і) провадить благодійну діяльність за рахунок коштів спеціально створених для цього фондів.

Членами кредитної спілки є особи, які мешкають на території Дніпропетровської області.

Кредитна спілка є фінансовою установою, виключним видом діяльності якої є надання фінансових послуг, передбачених Законом України «Про кредитні спілки». Реєстрація фінансової установи здійснена Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України 24.06.2004 р.

№1107 (реєстраційний № 14100387), про що видане Свідоцтво серії КС №289. Кредитна спілка здійснює діяльність, яка потребує отримання ліцензій відповідно до вимог чинного законодавства. Діючими ліцензіями на дату затвердження звітності є:

- ліцензія на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, Рішення про видачу ліцензії від 26.12.2013 р. № 4700. Початок дії з 26.12.2013 р., строк дії – безстрокова;
- ліцензія на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг, а саме на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, на підставі розпорядження Нацкомфінпослуг від 23.02.2017 р. № 382 «Про видачу КРЕДИТНІЙ СПІЛКИ «ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН» ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)».

Місцезнаходження, за яким знаходиться та здійснює діяльність виконавчий орган кредитної спілки, є адреса: вул. Паркова, будинок 12, м. Марганець, Дніпропетровська область, 53400.

Код за Класифікатором об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ) 1211300000, код за Кодифікатором адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад (КАТОТТГ) UA12080010010085669.

Кредитна спілка здійснює діяльність через відокремлені підрозділи. Кредитна спілка має 6 зареєстрованих відокремлених структурних підрозділів у вигляді відділень, які розташовані у Дніпропетровській області.

- ТОМАКІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН, Код ЄДРПОУ ВП:35341989, Місцезнаходження: Україна, 53500, Дніпропетровська обл., Томаківський р-н, селище міського типу Томаківка, ВУЛИЦЯ ШЕВЧЕНКО, будинок 27А.
- ВИЩЕТАРАСІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН", Код ЄДРПОУ ВП:35342013, Місцезнаходження: Україна, 53563, Дніпропетровська обл., Томаківський р-н, село Вищетарасівка, ВУЛИЦЯ ЦЕНТРАЛЬНА, будинок 3.
- МАРГАНЕЦЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ "ТЕХНОЛЮКС" КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН", Код ЄДРПОУ ВП:35342048, Місцезнаходження: Україна, 53403, Дніпропетровська обл., місто Марганець, ВУЛИЦЯ ЛЕРМОНТОВА, будинок 25.
- МАРГАНЕЦЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ "БОРИСФЕН" КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН", Код ЄДРПОУ ВП:35341968, Місцезнаходження: Україна, 53407, Дніпропетровська обл., місто Марганець, ВУЛИЦЯ ЄДНОСТІ, будинок 50.
- НІКОПОЛЬСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ "ЄДНІСТЬ" КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН", Код ЄДРПОУ ВП:37643543, Місцезнаходження: Україна, 53200, Дніпропетровська обл., місто Нікополь, ПРОСПЕКТ ТРУБНИКІВ, будинок 14.
- ЧЕРВОНОГРИГОРІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ "ЄДНАННЯ ЧЕРЕЗ ПРИРОДНИЙ ЗАКОН", Код ЄДРПОУ ВП:43121455, Місцезнаходження: Україна, 53283, Дніпропетровська обл., Нікопольський р-н, селище міського типу Червоногригорівка, ВУЛИЦЯ ЯРМАРОЧНА, будинок 31А.

Органами управління кредитної спілки є:

- **загальні збори**

Вищий орган управління кредитної спілки – загальні збори її членів. Загальні збори членів кредитної спілки можуть приймати рішення з будь-яких питань діяльності кредитної спілки.

Станом на 31.12.2021 членами спілки були 5,316 фізичні особи.

- **спостережна рада**

Спостережна рада представляє інтереси членів кредитної спілки, вирішує питання діяльності кредитної спілки, за винятком тих, що належать до виключної компетенції загальних зборів, в період між загальними зборами.

- **внутрішній аудит**

Процеси управління ризиками в Спілці підлягають періодичному аудиту внутрішнім аудитором, який перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Спілкою цих процедур.

- **ревізійна комісія**

Підзвітна й відповідальна перед загальними зборами членів кредитної спілки та здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю кредитної спілки.

- **кредитний комітет**

Кредитний комітет кредитної спілки є спеціальним органом, відповідальним за організацію кредитної діяльності кредитної спілки.

- **правління**

Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки.

Правління складається з осіб, які знаходяться в трудових відносинах із кредитною спілкою.

Правління підзвітне загальним зборам і спостережній раді кредитної спілки та організує виконання їх рішень.

Роботою правління керує голова правління, який призначається спостережною радою.

Розмір винагороди за рік членів виконавчого органу склала 1,608 тис. грн.

Офіційна сторінка в Інтернеті, на якій доступна інформація про Спілку: www.kreditnaspilka.com
Діяльність кредитної спілки, направлена на надання послуг та обслуговування фізичних осіб, тому спілка має низький, мінімальний та обмежений екологічний і соціальний впливи.

Фінансова звітність за рік, що закінчилось 31 грудня 2021 року (включаючи порівняльні дані) затверджена до випуску рішенням правління кредитної спілки.

Кількість працівників складала станом на:

31 грудня 2021 р	24 особи
31 грудня 2020 р.	26 осіб.

Примітка 2. Основи подання фінансової звітності.

Примітка 2.1. Твердження про відповідність до вимог МСФЗ

На виконання вимог ст.121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», фінансова звітність кредитної спілки станом на 31.12.2021 р., була складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ).

Концептуально основою цієї фінансової звітності є Міжнародні стандарти фінансової звітності в редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО), включаючи всі раніше прийняті діючі МСФЗ, МСБО та тлумачення до них, які опубліковані на офіційному сайті Міністерства фінансів України. Також застосовані всі інтерпретації Комітету з інтерпретацій міжнародної фінансової звітності, обов'язкові для 2021-го фінансового року.

Примітка 2.2. Основа складання фінансової звітності

Під час виконання своїх функцій керується законодавчими актами України та нормативно-правовими актами Національного Банку України (далі – НБУ), Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Нацкомфінпослуг), що здійснювала нагляд та регулювання діяльності кредитних спілок до 01.07.2020. Згідно із Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» від 12.09.2019 № 79-IX (далі – Закон № 79-IX), нагляд та регулювання діяльності кредитних спілок з 01.07.2020 здійснює Національний банк.

Відповідно до п. 3 Прикінцевих положень Закону № 79-IX акти Нацкомфінпослуг, видані до 01.07.2020, діють до визнання їх такими, що втратили чинність, відповідними нормативно-правовими актами Національного банку, прийнятими в межах повноважень, встановлених Законом про фінансові послуги.

У своїй обліковій політиці кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національного банку

України, Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартів фінансової звітності та тлумаченнях.

Згідно з вимогами п.5 ст.12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 – Кредитна спілка зобов’язана складати та подавати фінансову звітність в органи державної влади та іншим користувачам на їх вимогу на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі («iXBRL») та згідно п.2 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку подання фінансової звітності» № 419 від 28.02.2000 (зі змінами) – фінансову звітність, яка складена на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі, подається до центру збору фінансової звітності. На дату випуску цієї фінансової звітності таксономія iXBRL на 2021 рік ще не опублікована, процес подання фінансової звітності за 2021 рік в єдиному електронному форматі ще не розпочато Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку України. Керівництво Кредитної спілки планує підготувати звіт iXBRL за доступності актуального формату та подати його коли це стане технічно можливим.

Примітка 2.3. Безперервність діяльності

Операційне середовище та безперервність діяльності

Діяльність кредитної спілки в 2020-2021 роках здійснювалась в нестабільному операційному середовищі, обумовленому наслідками пандемії в Україні. Основною проблемою на ринку Кредитних спілок є зменшення обсягів кредитування. Кредитна спілка постійно оцінює ризики та ефективно управляє ідентифікованими ризиками. Правління ідентифікує також ризики, пов’язані з пандемією COVID-19 та карантинними заходами, управління такими ризиками полягає, зокрема в максимізації безготівкових розрахунків, своєчасної вакцинації працівників, кредитування позичальників з позитивною кредитною історією з поглибленою оцінкою платоспроможності. Також Правління акцентує увагу на збалансоване управління активами з метою підвищення їх продуктивності та ліквідності.

Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

Враховуючи рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Тобто ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов’язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Кредитна спілка не могла продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Події або умови	Аналіз впливу, планування робіт щодо поліпшення негативного впливу
<i>Вплив на персонал, безпека працівників.</i>	Частина персоналу Кредитної Спілки працює дистанційно, чим в достотному обсязі була забезпечена безпека працівників. В цілому, персонал кредитної спілки забезпечує діяльність в повному обсязі.
<i>Неможливість надання послуг. Значні перерви в кредитуванні, закриття/залишення операцій.</i>	Перерв в кредитній діяльності немає. Послуги кредитної спілки користуються попитом, спостерігається адекватне зниження попиту, але це не має впливу на подальшу діяльність кредитної спілки.
<i>Значне зменшення кредитного портфелю, що генерує основні грошові потоки. Значне зниження обсягів кредитування, прибутків та/або операційних грошових потоків.</i>	Суттєвого впливу не спостерігається. Спостерігається несуттєве зниження кредитного портфелю, але ця подія не має впливу на подальшу діяльність кредитної спілки.

<i>Значне погіршення якості продуктивних активів. Знецінення фінансових та нефінансових активів (з урахуванням подій та нової інформації, що виникли після звітної дати).</i>	Рівень капіталу кредитної спілки та доходності кредитного портфелю забезпечує фінансову стабільність кредитної спілки. При цьому має позитивний вплив нова Постанова НБУ № 39, якою визначено, що не вважаються простроченням затримки платежів позичальників протягом запровадженого воєнного стану та 60 календарних днів після скасування воєнного стану. В той же час кредитна спілка оцінюватиме кредитний ризик зважено, відповідно до вимог МСФЗ 9.
<i>Зниження ліквідності.</i>	Вплив відсутній
<i>Пошкодження/знищення нефінансових активів, наприклад, будівель та інвентарю.</i>	Вплив відсутній
<i>Арешт/експропріація активів державними органами.</i>	Вплив відсутній
<i>Обмеження щодо залишків готівки.</i>	Вплив відсутній
<i>Непередбачувані ризики, пов'язані із змінами нормативного середовища, збройного конфлікту.</i>	Вплив відсутній

Дана фінансова звітність Кредитної спілки була підготовлена на основі принципу безперервності діяльності, який передбачає реалізацію активів і погашення зобов'язань у ході поточної операційної діяльності. Керівництво Кредитної спілки не може передбачити всі зміни, які можуть мати вплив на економіку в цілому, а також те, які наслідки вони можуть мати на фінансовий стан Кредитної спілки у майбутньому. Керівництво вважає, що воно здійснює всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку КС. Дана фінансова звітність не містить ніяких коригувань, які можуть мати місце внаслідок такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені.

Представлена фінансова звітність підготовлена на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Припущення про безперервність діяльності, враховуючи зростаючу невизначеність пов'язану із зміною економічної ситуації та песимістичними прогнозами розвитку світової та національної економіки, має низький рівень ризиків, пов'язаних із пандемією COVID-19 та запровадженням карантинних та обмежувальних заходів. Пандемія COVID-19 та запровадження карантинних та обмежувальних заходів не впливає на невизначеність оцінки. Оцінка ризику безперервності діяльності спілки має низький властивий ризик.

Протягом звітного періоду спілка забезпечувала стабільну, надійну та безперервну роботу, мала достатню ліквідність, своєчасно та в повному обсязі виконувала зобов'язання за вимогами клієнтів, дотримувала економічні нормативи та вимоги щодо формування резерву забезпечення покриття втрат від неповернених кредитів та капіталу.

Проаналізувавши діяльність спілки до та після оголошення пандемії COVID-19 в Україні (за даними Кабінету Міністрів активна фаза розпочалася 25 березня 2020 року), правління прийшло до висновку, що стрімкий зріст показників кредитування протягом 2017-2019 років зазнав падіння протягом 2020 року та, взагалі, зменшився майже на 4 відсотка в 2021 році, що в свою чергу спричинило падіння кредитного портфелю на 3 відсотки порівняно з 2020 роком. Аналіз рівня простроченої заборгованості кредитного портфелю показує зменшення на 23 відсотка за рік. Навіть з урахуванням списання безнадійних кредитів протягом 2021 року, є впевненість щодо платоспроможності членів спілки.

У 2022 році очікується відновлення попиту населення на споживчі кредити. Разом з тим кредитна спілка очікує можливе погіршення якості кредитного портфелю, хоча ці очікування дещо поліпшились порівняно з початком 2021 року. Сподіваємось на пом'якшення стандартів кредитування населення у наступному році.

Збитки кредитної спілки протягом 2021 року, здебільшого, є поточними операційними витратами.

Все ж таки, Правління оцінює здатність кредитної спілки продовжувати свою діяльність на безперервній основі, використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку; не ідентифікує події чи умови, які поставили б під сумнів здатність продовжувати безперервну діяльність протягом, щонайменше 12 наступних місяців.

Все ж таки, Правління оцінює здатність кредитної спілки продовжувати свою діяльність на безперервній основі, використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку; не ідентифікує події чи умови, які поставили б під сумнів здатність продовжувати безперервну діяльність протягом, щонайменше 12 наступних місяців від дати перезатвердження цієї звітності.

Примітка 2.4. Валюта, форми та період звітності

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України – гривня.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Звітність складено у тисячах гривень, округлених до цілих, якщо не вказане інше.

Форми фінансової звітності

Показники фінансової звітності наведено у відповідності до таксономії фінансової звітності.

Для візуального відображення кредитна спілка використовує форми, передбачені НП(С)БО 1.

Звіт про фінансовий стан подається у розрізі поточні – непоточні.

Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток – за функцією витрат і на виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Кредитної спілки.

У зв'язку з тим, що у Кредитної спілки нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівним 12 місяцям.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2021 року.

Звітний період – 2021 рік.

Примітка 3. Економічне середовище в умовах якого кредитна спілка здійснює свою діяльність.

Наприкінці року для української економіки та фінансової системи реалізувалася низка ризиків: ескалація конфлікту Росією, різке зростання цін на енергоносії, поширення нового штаму коронавірусу. Сукупно ці фактори погіршили очікування розвитку економіки.

В Україні відбуваються політичні та економічні зміни, що впливали, і в майбутньому впливатимуть на діяльність суб'єктів господарської діяльності, що функціонують у цих умовах.

Зміни в податковому кодексі призвели до колізії норм права та невизначеності юридичного статусу кредитної спілки як господарської одиниці, оскільки, відповідно до ЗУ «Про кредитні спілки» кредитна спілка вважається неприбутковою організацією з визначеним порядком ліквідації та розформування власного капіталу, і, разом з тим, Податковим кодексом кредитні спілки виключено з числа неприбуткових організацій без паралельного внесення відповідних змін до інших нормативних актів.

Обговорення проекту «Закону про Кредитні Спілки», наразі, триває. Кредитна спілка сподівається, що після прийняття цього закону, збільшений спектр фінансових послуг призведе до покращення економічного стану, як для спілки так і для її членів.

Економіка України є відкритою, недиверсифікованою та вважається ринковою з ознаками перехідної, має критичну залежність від світових цін на сировинні товари та низьку ліквідність на міжнародному ринку капіталу. За таких умов фінансова діяльність в Україні характеризується високими ризиками, нетиповими для розвинених ринків.

У 2021 році базова інфляція зросла до 7,9% р/р (із 4,5% р/р у 2020 році). Оброблені продовольчі товари за рік подорожчали на 13%. Вартість послуг за підсумками 2021 року зросла на 10,4% через посилення тиску виробничих витрат та поживлення споживчого попиту. Ціни на непродовольчі товари за рік зросли на 0,5% р/р. Ціни на сирі продукти харчування за рік зросли на 11,8%. Адміністративно регульовані ціни у 2021 році зросли на 13,6%. Зростання вартості палива за підсумками року становило 26,5%.

Інфляція очікувано перебувала вище цільового діапазону $5\% \pm 1$ в. п., але відхилилася суттєвіше, ніж прогнозувалося. Фактична споживча інфляція в 2021 року залишалася вищою за прогноз. Це насамперед зумовлювалося посиленням впливу вторинних ефектів від подорожчання енергоносіїв та інших виробничих витрат на широкий спектр товарів та послуг. Крім того, стрімкіше сповільнення інфляції наприкінці року стримувало посилення військової напруги на кордонах із Росією, що негативно вплинуло на очікування населення, бізнесу та інвесторів.

Інфляцію в Україні підживлювали й внутрішні чинники. Серед них – стійкий споживчий попит, який підтримували зростання доходів населення та поліпшення споживчих настроїв, а також збільшення виробничих витрат, зокрема на оплату праці.

Незважаючи на це, пік інфляції в Україні пройдено у вересні 2021 року – з жовтня вона поступово сповільнюється. Зниженню темпів зростання споживчих цін сприяло зміцнення гривні впродовж більшої частини року, рекордні врожаї, послаблення цінового тиску на окремих світових товарних ринках, адміністративні обмеження тарифів на житлово-комунальні послуги для населення та посилення монетарної політики Національного банку. НБУ одним із перших центробанків розпочав цикл підвищення облікової ставки у відповідь на посилення інфляційного тиску у 2021 році. Загалом за рік ключову ставку підвищено з 6% до 9% річних. Крім того, у другому півріччі Національний банк згорнув антикризові монетарні заходи.

Представлена фінансова звітність відображає поточну оцінку керівництва щодо можливого впливу умов здійснення діяльності в Україні на операції та фінансовий стан кредитної спілки. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок керівництва.

Економіка України після 24 лютого 2022 року зазнала карколомного падіння через повномасштабне воєнне вторгнення російської федерації на територію України, яке мало значний негативний вплив на населення та економіку України та, відповідно, на фінансовий стан, бізнес та результати діяльності Компанії. Протягом 2022 року відбувалася різка девальвація національної валюти. З початку повномасштабної війни НБУ зафіксував офіційний курс гривні, який до цього був плаваючим. У перший день вторгнення курс був зафіксований на рівні 29,25 грн/дол., пізніше, у липні, була здійснена разова корекція курсу - до 36,57 грн/дол. Основними чинниками прискорення інфляції залишаються наслідки воєнних дій та окупації окремих регіонів України, що насамперед впливає на збільшення виробничих витрат бізнесу та призводить до дефіциту окремої продукції. Так, посилення російських терактів проти критичної інфраструктури України, зокрема об'єктів енергетики, ускладнює економічну активність у різних секторах - від металургії до харчової промисловості, тваринництва та сфери послуг. Зокрема, в останні місяці суттєво зросли витрати підприємств на підтримку безперебійної роботи в умовах періодичних відключень електроенергії. До того ж її дефіцит призводить до скорочення виробництва і, відповідно, пропозиції товарів. Зростання попиту населення на паливо в умовах регулярних відключень створює додатковий тиск на вартість енергоносіїв. Усі ці чинники спричиняють подорожчання широкого спектра товарів і послуг, а за окремими позиціями — суттєве зростання цін.

Український ВВП поступово відновлювався протягом травня-вересня, аж поки масовані ракетні удари по енергетичній інфраструктурі не зупинили цю тенденцію. Протягом березня та квітня - найгірших місяців для української економіки - ВВП скоротився на 45-50 відсотків. У наступні місяці

цей показник покращився до -35 відсотків завдяки покращенню безпекової ситуації. Важливою передумовою стабільного функціонування економіки в умовах війни залишається достатнє та ритмічне надходження міжнародного фінансування та співпраця з МВФ. За оцінкою Інституту світової економіки імені Кіля, загальна сума анонсованої та наданої офіційної фінансової, військової та гуманітарної допомоги країн-партнерів уже перевищує 120 млрд дол. За одинадцять місяців 2022 року тільки на фінансування потреб бюджету отримано більше 28 млрд дол., з яких 42% - гранти.

Рада ЄС погодила новий механізм допомоги Україні на 2023 рік у сумі 18 млрд євро. Конгрес США підтримав надання близько 45 млрд дол. екстреної допомоги для України у різних формах, передусім для потреб оборони, включно з підтримкою союзників; вони будуть доступні до вересня 2023 року. Проведено кілька раундів переговорів з військової підтримки України у форматі Рамштайн, кількість учасників перемовин збільшилася до майже п'ятдесяти країн. Завдяки підтримці Туреччини та ООН вдалося забезпечити успішну роботу "зернового коридору", що зменшило тиск на платіжний баланс України. Зараз Європейська Комісія працює над механізмами компенсації Україні за рахунок заморожених активів Росії. Сума заморожених російських активів оцінюється на рівні понад 300 млрд дол. Що стосується очікувань від 2023 року, то озвучені прогнози не можуть точно відобразити, що чекає національну економіку через продовження війни і відповідну невизначеність. У Міністерстві економіки прогнозують зростання ВВП на 3,2 відсотка після значного падіння у 2022 році. Прогноз базується на тому сценарії, що активна фаза бойових дій закінчиться влітку. Щодо курсу долара, в уряді заклали в прогноз повільну девальвацію національної валюти. Згідно з прогнозом, який закладено в бюджет на 2023 рік, середньорічний курс долара буде складати 42,2 грн/дол., на кінець року - 45,8 грн/дол. Інфляція ж очікується на рівні 28 відсотків. Ключовим ризиком прогнозу НБУ є триваліший термін повномасштабної війни. Ураховуючи, вагомість цього ризику, НБУ розробив альтернативний сценарій макроекономічного прогнозу, який передбачає збереження безпекових ризиків до середини 2024 року. За реалізації такого сценарію у 2023-2024 роках темпи зростання ВВП будуть слабкими (близько 2-3% на рік), а повноцінне відновлення економіки розпочнеться лише з середини 2024 року. Сповільнення інфляції наступного року буде швидшим порівняно з базовим прогнозом (до 13,4%) через пригнічений споживчий попит та подовження дії мораторію щодо підвищення тарифів на комунальні послуги.

Примітка 4. Принципи облікових політик

Фінансова звітність була підготовлена на основі облікових політик та облікових оцінок, чинних станом на 31 грудня 2021 року, як описано нижче. Вони використовувались в усіх періодах, що представлені у фінансовій звітності.

Огляд стандартів, поправок та інтерпретацій МСФЗ, які випущені але ще не є чинними, і тих які не були прийняті раніше кредитною спілкою представлено у [Примітці 5](#).

Ця фінансова звітність була складена на основі принципу первісної вартості. Основами оцінки, що застосовувалися під час складання фінансової звітності, є собівартість, справедлива вартість, амортизована собівартість.

При підготовці цієї фінансової звітності кредитна спілка, відповідно до параграфу 19 МСБО 1, використала нормативну вимогу в частині формування резерву під очікувані збитки відповідно до Розпорядження №1840 Національної комісії, що здійснює державне регулювання ринків фінансових послуг «ПОЛОЖЕННЯ про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок» від 19.09.2019р. (далі по тексту — Розпорядження №1840). Тобто Кредитною спілкою у якості резерву під очікувані збитки формується резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, який визнається резервом, сформованим згідно з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності, у зв'язку із знеціненням (зменшенням корисності) активів внаслідок реалізації кредитного ризику.

Кредитна спілка визначила, що, відповідно до МСФЗ 9 щодо розрахунку ефективної ставки відсотка, ефективна ставка відсотка, за умови відсутності додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, сплачених або отриманих сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, розрахована за формулою ВСД (IRR) – так, як потоки грошових коштів виникають через рівні за тривалістю проміжки часу або їх можна представити рядом потоків грошових коштів, що виникають з однаковою періодичністю дорівнює номінальній ставці.

Примітка 4.1. Фінансові інструменти. Основні методи оцінок

Визнання, первісна оцінка та припинення визнання

Кредитна спілка визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли вона стає стороною договірних домовленостей щодо цього інструмента.

Спілка визнає такі категорії фінансових інструментів:

- дебіторська заборгованість;
- фінансові зобов'язання, оцінені за амортизованою вартістю – довгострокові зобов'язання, поворотні пайові внески (обов'язкові та добровільні);
- грошові кошти, депозити.

Фінансові інструменти відображаються по справедливій вартості або амортизованій вартості в залежності від їх класифікації.

Згідно МСФЗ (IFRS) 9, всі боргові фінансові активи, які відповідають критерію **«тільки платежі в рахунок основного боргу і відсотків на непогашену суму основного боргу»** (SPPI), класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю через прибуток або збиток (СВПЗ).

Для фінансових інструментів, які відповідають критерію SPPI, класифікація при первісному визнанні визначається на основі бізнес-моделі, згідно з якою управляються дані інструменти: інструменти, які утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків, оцінюються за амортизованою вартістю.

Класифікація та оцінка фінансових зобов'язань залишаються в основному незмінними в порівнянні з існуючими вимогами МСФЗ (IAS) 39.

Спілка очікує, що буде продовжувати оцінювати за амортизованою вартістю всі фінансові активи, які на даний момент оцінюються за амортизованою вартістю.

Така класифікація була застосована КС в попередні періоди, тому вплив на перехід на МСФЗ 9 не спричинив корегування початкових залишків балансу.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Спілка оцінює їх за їхньою справедливою вартістю плюс операційні витрати, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Категорія **«займи та дебіторська заборгованість»** надає собою непохідні фінансові активи з фіксованими платежами, які не котируються на активному ринку.

До категорії активів, які утримуються до погашення, входять непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами та фіксованим терміном погашення, по відношенню до яких у Керівництва Спілки є намір та можливість утримувати їх до надходження терміну погашення.

Всі інші фінансові активи входять до категорії **«активів, які утримуються з метою продажу»**, які Спілка утримує на протязі невизначеного періоду часу та які можуть бути продані в разі необхідності підтримання ліквідності.

Згідно МСБО 9 Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – це сума, за якою фінансовий актив чи зобов'язання оцінюється при первісному визнанні, мінус виплати основної суми, плюс (або мінус) накопичена амортизація будь-якої різниці між цією первісною сумою та сумою погашення із застосуванням методу ефективного відсотка та мінус

будь-яке зменшення (прямо чи через застосування рахунку резервів) унаслідок зменшення корисності або неможливості отримання.

Метод ефективного відсотка – це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період. Ефективна ставка відсотка – це ставка, яка точно дисконтує попередньо оцінені майбутні платежі або надходження грошових коштів протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента та, якщо доцільно, протягом коротшого періоду до чистої балансової вартості фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» застосовувати в частині визнання, класифікації та оцінки фінансових активів, а з питань зменшення корисності фінансових активів, які класифікуються як такі, що оцінюються за амортизованою собівартістю, та операцій хеджування – МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

Подальша оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань описана нижче.

Кредитна спілка **припиняє визнання фінансових активів**, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Кредитна спілка припинила здійснювати контроль над активом.

Кредити підлягають **списанню** (частково чи повністю), коли немає обґрунтованих очікувань щодо їх відшкодування. Як правило, у таких випадках Кредитна спілка визначає, що у позичальника немає активів чи джерел доходу, що можуть генерувати грошові потоки в обсязі, достатньому для погашення сум заборгованості, що підлягають списанню. Однак кредитна спілка може продовжувати здійснювати діяльність, спрямовану на стягнення заборгованості за списаними фінансовими активами згідно з політикою відшкодування сум, належних до погашення.

Кредитна спілка може **припинити визнавати** (списати з балансу) **фінансове зобов'язання** тільки після його погашення, тобто коли зобов'язання буде сплачено, анульовано або припинено з закінченням терміну його дії, або при звільненні позичальника від зобов'язань кредитором або за законом.

Знецінення фінансових активів.

МСФЗ (IFRS) 9 вимагає, щоб КС визнавала резерв під очікувані кредитні збитки (ОКЗ) за всіма своїми борговими фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або через прибуток(збиток). Резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків, пов'язаних з ймовірністю дефолту протягом наступних дванадцяти місяців, якщо не відбулося істотного збільшення кредитного ризику з моменту визнання фінансового інструменту; в останньому випадку резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу.

Якщо фінансовий актив відповідає визначенню придбаного або створеного кредитно-знеціненого фінансового активу, резерв розраховується на основі зміни очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу.

Основними ознаками знецінення для КС може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 180 днів, реструктуризація, яка здійснюється з погіршенням позицій кредитора і несе прямі фінансові втрати, порушення справи про банкрутство або ліквідацію клієнта та інше.

Основними подіями, що свідчать про знецінення фінансового активу, можуть бути:

- фінансові труднощі Кредитора;
- порушення умов договору (невиконання зобов'язань, прострочення сплати нарахованих доходів та/або основної суми боргу);
- висока ймовірність банкрутства або фінансова реорганізація емітента фінансового інструмента.

Зміна умов кредитів.

Якщо за фінансовими активами умови змінюються у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника, то такі фінансові активи є знеціненими і їх знецінення розраховується з використанням первісної ефективної процентної ставки, визначеної до зміни умов. Якщо кредити видані під плаваючу ставку, то знецінення таких активів розраховується з використанням поточної ефективної процентної ставки. Якщо зміна умов відбувається не у зв'язку з фінансовими труднощами позичальника, то такі фінансові активи не є знеціненими і за такими активами балансова вартість не коригується.

Сума коригування визначається як різниця між теперішньою вартістю нових грошових потоків з урахуванням змінених умов, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою (поточною ефективною процентною ставкою, якщо кредити видані під плаваючу ставку).

Взаємозалік фінансових активів і зобов'язань (з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише чистої суми) може здійснюватися лише в разі наявності юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, якщо є намір одночасно реалізувати актив і розрахуватися за зобов'язаннями або провести розрахунок на основі чистої суми.

Примітка 4.2. Фінансові активи кредитної спілки

Фінансові активи кредитної спілки залежно від наміру їх придбання класифікуються таким чином:

Грошові кошти та їх еквіваленти за своїм характером є фінансовими інструментами, зокрема фінансовими активами, які регулюються вимогами МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Однак ключові визначення, що стосуються грошей та їх еквівалентів, містяться в МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів».

Так, відповідно до МСБО 7 грошові кошти складаються з готівки в касі, коштів на рахунках у банках і депозитів до запитання. Щодо еквівалентів грошових коштів, то під ними МСБО 7 розуміє короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості.

Грошові еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Довгострокові фінансові інвестиції (Інші фінансові інвестиції) – це інвестиції до капіталів інших установ (пайові внески в об'єднану кредитну спілку), які не є асоційованими або дочірніми, обліковуються за справедливою вартістю. За відсутності інформації для визначення справедливої вартості цих фінансових активів, собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості.

Депозити в інших фінансових установах – це заборгованість кредитних установ зі строком погашення понад 90 днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями.

Депозити в інших фінансових установах визнаються, коли кредитна спілка розміщує кошти в установах без наміру подальшої торгівлі ними. Ці кошти не пов'язані з похідними інструментами, не котируються на ринку і підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена і обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані іншим кредитним спілкам, яким кредитна спілка надає кошти з метою отримання договірних грошових потоків, які виключно є платежами щодо погашення основної суми боргу та процентів. Ці кредити не пов'язані з похідними інструментами, не котируються на ринку і підлягають поверненню на фіксовану дату або дату, яка може бути визначена. Ці кредити обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредити, надані членам кредитної спілки. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються, коли кредитна спілка надає грошові кошти з метою створення дебіторської заборгованості члена спілки, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на відкритому ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому кредитна спілка не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та заборгованість членів спілки обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

Для визначення кредитного ризику кредитна спілка застосовує Резерв на покриття збитків від зменшення корисності визначений «Положенням про фінансове управління Кредитною Спілкою», затвердженого рішенням спостережної ради кредитної спілки протокол № 8 від 12.03.2020 р.

Розмір необхідного резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок за конкретним кредитом встановлений діючий законодавством України, зокрема «Положенням про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок», затвердженого Розпорядженням Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України (Нацкомфінпослуг) №1840 «Про затвердження Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок, та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Державної від 16 січня 2004 року № 7» та визначається за формулою:

$$РЗПВ = (К + П) \times I \times З,$$

де К – залишок зобов'язань за тілом кредиту;

П – залишок зобов'язань за нарахованими, але несплаченими процентами;

I – ймовірність дефолту члена кредитної спілки;

З – коефіцієнт покриття боргу заставою.

Розмір показника I відображає ймовірність припинення виконання членом кредитної спілки своїх зобов'язань за договором кредиту. Кредитна спілка визначає розмір показника I самостійно відповідно до внутрішніх положень кредитної спілки. Установлені кредитною спілкою значення показника I не можуть бути меншими, ніж такі значення залежно від визначеного кредитною спілкою рівня простроченості договору кредиту:

непрострочені: I = 0,15 відсотка;

під наглядом: I = 1 відсоток;

перший рівень: I = 20 відсотків;

другий рівень: I = 50 відсотків;

третій рівень: I = 70 відсотків;

четвертий рівень: I = 100 відсотків.

Кредитна спілка визначає розмір показника З на підставі виду застави та рівня покриття зобов'язань заставою відповідно до внутрішніх положень кредитної спілки. Установлені кредитною спілкою значення показника З не можуть бути менше ніж значення коефіцієнта покриття боргу заставою (З), передбачені в додатку до цього Положення. Якщо предметом застави є майно, яке не визначене в додатку до цього Положення, рівень покриття зобов'язань заставою становить менше ніж 20 відсотків, або заставу не оформлено належним чином відповідно до законодавства, або прострочення за договором кредиту становить понад 365 днів - показник З дорівнює 1.

Розрахункова сума РЗПВ порівнюється з розміром фактично сформованого РЗПВ і відповідно до виявленого відхилення здійснюється збільшення або зменшення фактичного розміру РЗПВ.

Перерахунок РЗПВ здійснюється кредитною спілкою щомісяця станом на останній день місяця.

Якщо кредитна спілка вище оцінює ймовірність дефолту члена кредитної спілки, РЗПВ формується кредитною спілкою в більшому розмірі, ніж визначено цим Положенням, відповідно до порядку, визначеного внутрішніми положеннями кредитної спілки, але не може бути більше ніж сума залишку зобов'язань за договорами кредиту на таку саму дату.

Порядок використання РЗПВ для списання заборгованості за простроченими кредитами здійснюється кредитною спілкою відповідно до законодавства та внутрішніх положень кредитної спілки.

У разі внесення змін до планового графіка платежів, що підтверджується відповідним кредитним договором, планова заборгованість обраховується з урахуванням встановлених нових планових дат платежів за умови невнесення змін щодо кінцевого строку погашення кредиту.

Сума збитків визнається у прибутку чи збитку. Якщо в наступному періоді сума збитку від зменшення корисності зменшується і це зменшення може бути об'єктивно пов'язаним з подією, яка відбувається після визнання зменшення корисності, то попередньо визнаний збиток від зменшення корисності сторнується за рахунок коригування резервів. Сума сторнування визнається у прибутку чи збитку. У разі неможливості повернення дебіторської заборгованості вона списується за рахунок створеного резерву на покриття збитків від зменшення корисності.

Рівень дефолту згідно облікової політики Спілки дорівнює 1,0 якщо не встановлені індивідуальні дані дефолту для дебітора. Станом на кожну звітну дату Спілка оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки КС використовує зміну ризику настання дефолту (невиконання зобов'язань) протягом очікуваного строку дії фінансового інструмента та порівнює його станом на звітну дату з ризиком настання дефолту за фінансовим інструментом станом на дату первісного визнання, і враховує при цьому обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Інша дебіторська заборгованість, це інші непохідні фінансові активи. Дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення права на отримання платежу згідно з договором або іншого юридичного права.

Якщо у кредитній спілці існує об'єктивне свідчення того, що дебіторська заборгованість не буде відшкодована, кредитна спілка створює відповідний резерв на знецінення та зменшує чисту балансову вартість дебіторської заборгованості до вартості їх відшкодування. Знецінення відображається у звіті про сукупний дохід. Кредитна спілка збирає об'єктивні свідчення щодо знецінення дебіторської заборгованості, використовуючи ті ж методи та оціночні розрахунки, що й у випадку знецінення фінансових активів, які обліковуються за амортизованою вартістю.

Кредитна спілка аналізує дебіторську заборгованість на предмет знецінення щоквартально окремо по кожному контрагенту. У залежності від умов, строків і сум грошових коштів, отриманих в ході погашення зазначених сум, кредитна спілка створює резерв на знецінення по кожному боржнику.

Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні передбачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

Інші фінансові інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю – це інвестиції до капіталів інших установ (пайові внески в об'єднану кредитну спілку), які не є асоційованими або дочірніми. За відсутності інформації для визначення справедливої вартості цих фінансових активів, собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості.

Примітка 4.3. Фінансові зобов'язання кредитної спілки

Фінансове зобов'язання – це будь-яке зобов'язання, що є: контрактним зобов'язанням надати грошові кошти чи інший фінансовий актив; обмінятися фінансовими інструментами з іншим суб'єктом господарювання на умовах, що є потенційно не вигідними.

Фінансові зобов'язання кредитної спілки в основному складаються з:

- внесків (вкладів) на депозитні рахунки членів спілки;
- кредитів, отриманих від об'єднаної кредитної спілки;
- коштів, залучених від інших кредитних спілок або інших фінансових установ.

Така заборгованість обліковується з моменту надання кредитній спілці грошових коштів або інших активів.

Початкове визнання залучених коштів відбувається за їх вартістю, яка є справедливою вартістю отриманих коштів, за вирахуванням будь-яких понесених витрат на проведення операцій.

Після первісного визнання залучені кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Доходи та витрати відображаються у звіті про сукупний дохід, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

За відсутності витрат на проведення операцій балансова вартість (амортизована собівартість) розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

Примітка 4.4. Основні засоби та нематеріальні активи

Первісна вартість придбаних основних засобів (далі – ОЗ) та нематеріальних активів складається з витрат на придбання та введення їх в експлуатацію.

Після визнання активом об'єкту основних засобів чи нематеріальних активів кредитна спілка застосовує оцінку за моделлю собівартості, згідно якої об'єкт обліковується за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Витрати на поліпшення об'єктів основних засобів, що призводять до збільшення первісно очікуваних вигід від їх використання, збільшують первісну вартість цих об'єктів. Витрати на незначний ремонт й технічне обслуговування відносяться на витрати в міру їх здійснення. Вартість заміни значних компонентів основних засобів капіталізується, а залишкова вартість заміненої частини (компонента) відноситься на витрати в звіті про сукупний дохід звітного періоду. Витрати, пов'язані з нематеріальними активами (наприклад, його обслуговування), відносяться на видатки по мірі їх здійснення.

У разі знецінення основних засобів їх вартість зменшується до вартості очікуваного відшкодування або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію залежно від того, яка з цих двох величин є вищою. Зменшення балансової вартості відноситься на фінансові результати. Витрати на знецінення активу, визнані в попередніх періодах, сторнуються, якщо відбулася зміна оцінок, застосованих для визначення очікуваного відшкодування, або справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію.

Результат від реалізації основних засобів, який розраховується як різниця між сумою отриманих коштів і балансовою вартістю активів, визнається у складі фінансових результатів у звіті про сукупний дохід.

Незавершене будівництво в обліку відображається за первісною вартістю. Після завершення будівництва активи включаються до класу будівель і споруд за первісною вартістю. Незавершене будівництво не амортизується до того часу, доки актив не буде готовий до використання.

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив не використовується або він вибуває з активного використання, доки актив не буде амортизований повністю.

Мінімальні строки експлуатації основних засобів:

офісні приміщення	60 років
транспортні засоби	20 років
еом та обладнання	2 – 15 років
інструменти, прилади та інвентар	5 – 12 роки
інші	12 років

Остаточний строк використання ОЗ визначається окремо за кожним об'єктом.

Ліквідаційна вартість активу – це попередньо оцінена сума, яку кредитна спілка отримала би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив є застарілим та перебуває в стані, очікуваному по закінченні строку його корисної експлуатації. Ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо кредитна спілка має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його експлуатації.

До нематеріальних активів в кредитній спілці відносяться ліцензії на здійснення діяльності та ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення. Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації не підлягають амортизації. На термін корисної служби нематеріального активу в основному впливають правові чинники які можуть обмежувати

період контролю кредитною спілкою доступу до економічних вигід від використання активу. Строки експлуатації нематеріальних активів Кредитної спілки складають 3-5 років.

Примітка 4.5. Оренда та Активи з наданим правом користування

Коли Кредитна спілка виступає в ролі орендаря в рамках короткострокових договорів оренди, з незначними зобов'язаннями, або за якими всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, в основному не передаються орендодавцем Кредитній спілці, загальна сума орендних платежів відноситься на витрати із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

МСФЗ (IFRS) 16 визначає принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації в звітності стосовно операційної оренди. Всі договори оренди призводять до отримання орендарем права користування активом з моменту початку дії договору оренди, а також до отримання фінансування, якщо орендні платежі здійснюються протягом певного періоду часу. Таким чином, Спілка визнає:

- активи та зобов'язання відносно всіх договорів оренди з тривалістю більше 12 місяців, за винятком випадків коли вартість об'єкту оренди незначна;
- амортизацію об'єктів оренди окремо від відсотків по орендним зобов'язанням у звіті про фінансові результати (сукупний дохід).

Змінна частина орендних платежів таких як нарахування комунальних платежів, збільшення орендного платежу на індекс інфляції тощо враховуються в складі витрат по факту визнання зобов'язань перед Орендодавцем.

Кредитна спілка може застосувати спрощення практичного характеру і не керуватися МСФЗ 16 (тобто не визнавати в себе на балансі актив у формі права користування) щодо:

- короткострокової оренди (оренда строком < 12 місяців) незалежно від вартості орендованого об'єкта. Якщо договором передбачена можливість його пролонгації й існує впевненість у тому, що орендар скористається правом пролонгації, то строк оренди потрібно розраховувати з урахуванням строку пролонгації;
- оренди, за якою базовий актив (актив, який є об'єктом оренди) є малоцінним. Орендар оцінює вартість орендованого активу на підставі вартості активу, коли він є новим, незалежно від віку орендованого активу. Вартість такої оцінки передбачена правилами оцінки основних засобів.

В разі якщо Спілка буде в подальшому застосовувати таке спрощення, об'єкт у формі права користування не буде визнаватися на балансі, а орендні платежі мають обліковуватись як витрати періоду.

Орендний актив обліковується за правилами МСФЗ 16 та підлягає амортизації до складу поточних витрат за прямолінійним методом за терміном, встановленим договором.

Примітка 4.6. Активи призначені для продажу

Кредитна спілка класифікує необоротні активи (або групу вибуття) як призначені для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись, в основному, шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) мають бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем ймовірності.

Кредитна спілка оцінює активи (групу вибуття), класифіковані як призначені для продажу, за меншою з двох оцінок: балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів (або групи вибуття), кредитна спілка відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також наступному списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

Примітка 4.7. Податки на прибуток

Податки на прибуток відображаються у фінансовій звітності відповідно до законодавства, яке вступило в дію або має бути введено в дію станом на кінець звітного періоду.

Кредитна спілка станом на 31.12.2021 р. є платником податку на прибуток.

За звітний рік кредитна спілка буде подавати до ДПС України звіт за 2021 р. – Податкову декларація з податку на прибуток підприємств.

Кредитна Спілка визнає витрати за податок на прибуток під час виникнення таких подій та не визначає відстрочених податкових активів та зобов'язань.

Поточний податок – це сума, яку, як очікується, необхідно буде сплатити або відшкодувати у податкових органів щодо оподаткованого прибутку чи збитків поточного та попередніх періодів. Якщо фінансова звітність затверджується до подачі відповідних податкових декларацій, оподатковуваний прибуток або податковий збиток визначаються розрахунковим шляхом. Інші податки, крім податку на прибуток, відображені у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Примітка 4.8. Забезпечення за зобов'язаннями та платежами

Забезпечення за зобов'язаннями та платежами – це не фінансові зобов'язання, сума й термін яких не визначені. Вони нараховуються, коли кредитна спілка має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, що виникло внаслідок минулих подій, та існує ймовірність, що для погашення такого зобов'язання знадобиться відтік ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім ступенем точності.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

Примітка 4.9. Виплати працівникам та відповідні відрахування

Зарплата, внески до фондів соціального страхування, щорічні відпускні та лікарняні, нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надаються працівниками кредитної спілки крім преміальних за підсумками року.

Кредитна спілка визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Кредитна спілка визнає очікувану вартість короткострокових виплат працівникам за відсутність як забезпечення відпусток – під час надання працівниками послуг, які збільшують їхні права на майбутні виплати відпускних.

Кредитна спілка не має додаткових схем пенсійного забезпечення, крім участі в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Ці витрати відображаються у звітному періоді, до якого відноситься відповідна заробітна плата.

Примітка 4.10. Визнання доходів та витрат

Процентні доходи та витрати визнаються в звіті про сукупний дохід для всіх боргових інструментів (крім тих, що обліковуються за справедливою вартістю) за принципом нарахування з використанням методу ефективної процентної ставки. За цим методом сплачені або отримані учасниками договору комісії, що є невід'ємною частиною розрахунку ефективної процентної ставки, витрати на проведення відповідної операції, а також премії та дисконти визнаються протягом періоду дії фінансового інструменту і включаються до процентних доходів або витрат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Усі інші доходи і витрати визнаються за принципом нарахування в тому періоді в якому вони здійснені отримані (понесені).

Примітка 4.11. Капітал кредитної спілки

Класифікація фінансових інструментів в якості капіталу здійснюється кредитною спілкою при дотриманні таких умов:

До інструментів капіталу застосовуються загальні вимоги МСФЗ 9 щодо класифікації фінансових активів, включно з аналізом договірних грошових потоків і бізнес-моделі. Однак, оскільки за своєю природою інструменти капіталу не дають безумовного права на отримання грошових коштів, а будь-які платежі за ними прямо залежать від результатів діяльності емітента, то грошові потоки за інструментами капіталу ніколи не є виплатами основного боргу та відсотків. Обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Кредитна спілка контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності відповідно до вимог Положення про обов'язкові фінансові нормативи та вимоги, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами кредитних спілок затвердженого Розпорядженням Нацкомфінпослуг №1840.

Інформація, щодо виконання нормативів фінансової стійкості та достатності капіталу наведена в [примітці 7](#)

Примітка 4.12. Умовні активи та зобов'язання

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Умовні активи не визнаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних з ними економічних вигід є ймовірним.

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

Умовні зобов'язання не відображаються у звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань надається, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації призведе до серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

Примітка 4.13. Пов'язані сторони

Кредитна спілка під час своєї діяльності може здійснювати операції з пов'язаними сторонами.

Термін «пов'язана з кредитною спілкою особа» вжито у значенні, визначеному Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

Одним з основних принципів діяльності кредитної спілки Законом України «Про кредитні спілки» визначено рівноправність її членів. Вищим органом управління кредитної спілки є загальні збори її членів. Усі члени кредитної спілки (в т.ч. члени органів управління) мають рівні права, в тому числі у разі голосування на загальних зборах, незалежно від розміру пайового та інших внесків, а також при отриманні фінансових послуг.

Враховуючи зазначене пов'язаними особами для отримання фінансових послуг кредитна спілка визначає всіх членів органів управління та їх близькі родичі.

По пов'язаних сторонах в фінансовій звітності розкривається така інформація: доходи отримані від Спілки; розмір наданої фінансової послуги; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань (з урахуванням зворотних внесків в капітал) в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави. Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у [примітці 9](#).

Примітка 4.14. Зміни в обліковій політиці, облікових оцінках, виправлення суттєвих помилок та подання їх у фінансових звітах

Кредитна спілка змінює облікову політику, якщо зміна:

- вимагається МСФЗ;
- приводить до надання достовірної та доречної інформації про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки.

Кредитна спілка для здійснення ретроспективного застосування зміни облікової політики має коригувати залишок кожного компонента власного капіталу на початок періоду, на який впливає ця зміна, за найперший поданий попередній період, а також коригувати інші порівнювальні суми таким чином, немов би облікова політика застосовувалася завжди. Якщо ретроспективне застосування змін облікової політики є неможливим за один конкретний попередній звітний період або кілька поданих попередніх періодів, то кредитна спілка застосовує нову облікову політику станом на початок найпершого періоду, щодо якого ретроспективне застосування є можливим.

Кредитна спілка застосовує нову облікову політику перспективно, якщо на початок поточного періоду неможливо визначити кумулятивний вплив нової облікової політики до всіх попередніх періодів.

Примітка 4.15. Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСФЗ під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у [примітці 12](#).

Примітка 4.16. Основні оцінки та судження під час застосування принципів бухгалтерського обліку

Кредитна спілка використовує оцінки, припущення і професійні судження, які впливають на суми активів і зобов'язань, що відображені в фінансовій звітності за представлені періоди та відобразатимуться в фінансовій звітності за наступний фінансовий рік. Оцінки та судження регулярно переглядаються й базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованим. Найсуттєвіші оцінки та судження були такими:

Безперервність діяльності

Керівництво кредитної спілки, здійснило оцінку щодо можливості подальшої безперервної діяльності та впевнилось, що кредитна спілка має ресурси для продовження діяльності у досяжному майбутньому. До того ж, керівництву не відомо про будь-які значні невизначеності, що можуть викликати значну невпевненість у можливості кредитної спілки здійснювати безперервну діяльність. Таким чином, складання фінансової звітності здійснювалось виходячи з принципу безперервності діяльності.

Резерви під знецінення кредитів та дебіторської заборгованості

Кредитна спілка регулярно перевіряє свій кредитний портфель щодо можливого знецінення. Під час визначення того, чи потрібно визнавати витрати на формування резервів під знецінення, керівництво кредитної спілки застосовує професійні судження про наявність ознак, що свідчать про зменшення майбутніх грошових потоків за кредитами та дебіторською заборгованістю. Такий показник може включати дані, які можна визначити та які характеризують негативну зміну платоспроможності позичальників, а також зміну економічних умов, пов'язаних з невиконанням зобов'язань за наданими кредитами. Під час розрахунку майбутніх грошових потоків кредитна спілка застосовує оцінки на основі минулого досвіду щодо витрат, пов'язаних з активами з подібними характеристиками кредитного ризику, аналогічними до тих активів у портфелі, які використовувалися для прогнозування майбутніх грошових потоків. Методика та припущення, що використовуються для оцінки сум і строків майбутніх грошових потоків, постійно аналізуються для уникнення будь-якої розбіжності між розрахунковими і фактичними витратами.

Інші джерела невизначеності.

Оцінки, які особливо чутливі до змін, стосуються резерву від знецінення дебіторської заборгованості, визначення справедливої вартості довгострокової дебіторської та кредиторської заборгованості-резерви сумнівної заборгованості, резерви майбутніх виплат (резерв відпусток). На думку керівництва, вживаються усі необхідні заходи для підтримки життєздатності та зростання діяльності у поточних умовах.

Основні припущення стосовно майбутнього та інших ключових джерел виникнення невизначеності оцінок на дату балансу, які мають значний ризик стати причиною внесення суттєвих коригувань у балансову вартість активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду, представлені таким чином:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Основні засоби	1 255	2 185
Довгострокова кредиторська заборгованість	2 953	9 847
Поточні забезпечення	395	114
Резерв під збитки	842	1 053

Спілка використовує оцінки та робить допущення, які здійснюють вплив на показники, які відображені в фінансовій звітності на протязі наступного фінансового року. Оцінки та судження підлягають постійному аналізу та обумовлені минулим досвідом керівництва та інших факторах, в тому числі на очікуваннях відносно майбутніх подій.

Судження, які здійснюють найбільш значний вплив на показники, відображені в фінансовій звітності та оцінки, які можуть призвести до необхідності суттєвого коригування балансової вартості активів та зобов'язань на протязі наступного фінансового року, включають наступне:

Ставка дисконтування. Розмір ставки з метою виконання вимог МСФЗ 16 щодо подальшої оцінки договорів оренди відповідає показнику середньої ставки по довгостроковому кредитуванню суб'єктів господарювання за даними НБУ на дату виникнення активу з права користування.

Строки корисного використання основних засобів та нематеріальних активів та їх ліквідаційної вартості. Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів та нематеріальних активів залежить від професійного судження керівництва, яке ґрунтується на досвіді роботи з аналогічними активами. При визначенні строків корисного використання активів керівництво бере до уваги умови очікуваного використання активів, моральний, технічний знос і умови праці, в яких

будуть експлуатуватися дані активи. Зміна будь-якого з цих умов або оцінок може в результаті привести до коригування майбутніх норм амортизації.

Порядок розрахунку ефективної ставки відсотка під час первісного визнання фінансового інструменту визначається кредитною спілкою з метою забезпечення підготовки фінансової звітності відповідно до МСФЗ.

Кредитна спілка самостійно визначає порядок обчислення ефективної ставки відсотка залежно від програмно-технічного забезпечення облікового процесу та з урахуванням професійного судження основанийого на принципах МСФЗ.

Класифікація та оцінка фінансових інструментів в якості капіталу

На сьогоднішній день в Україні існують складнощі в правильності тлумачення та застосування кредитними спілками вимог МСФЗ щодо елементів їх капіталу та розподілу доходу (прибутку) на пайові внески членів кредитних спілок.

Ці складнощі виникають, в першу чергу, у зв'язку із особливістю національного законодавства щодо визначення складових капіталу кредитних спілок.

Професійне судження управлінського персоналу базувалось на основі аналізу положень МСФЗ по схожим питанням, яке викладене в [примітках 4.3](#) та [4.12](#).

Визначення критерію суттєвості (істотності) інформації в фінансовій звітності

Суттєвість (істотність) з точки зору МСФЗ застосовується кредитною спілкою для: визнання, оцінки і деталізації статей фінансової звітності та розкриття інформації в фінансовій звітності.

Керівництво кредитної спілки застосовує професійне судження щодо суттєвості (істотності) інформації для врахування ряду чинників і обставин, які є специфічними для її діяльності, результати якої розкриваються спілкою в фінансовій звітності. Визначення істотності інформації, серед іншого, вимагає від кредитної спілки і розуміння того, хто є користувачами фінансової звітності та які рішення вони приймають на її основі.

Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Методики та припущення, які використовуються для оцінки справедливої вартості фінансових інструментів, які обліковуються за амортизованою собівартістю, включають наступне:

- ✓ вважається, що справедлива вартість наступних видів фінансових активів дорівнює їх балансовій вартості:
  - грошові кошти та їх еквіваленти;
  - короткострокові (до трьох місяців) фінансові активи (кошти в банках);
  - інші фінансові активи, включаючи дебіторську заборгованість (враховуючи короткостроковий характер таких активів);
- ✓ вважається, що справедлива вартість наступних видів фінансових зобов'язань дорівнює їх балансовій вартості:
  - короткострокові (до трьох місяців) фінансові зобов'язання;
  - кошти на вимогу фізичних, юридичних осіб, небанківських фінансових установ;
  - інші фінансові зобов'язання, включаючи кредиторську заборгованість (враховуючи короткостроковий характер таких зобов'язань).

Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Аналіз фінансових інструментів, що обліковуються за амортизованою собівартістю

(в тисячах гривень)	Станом на 31.12.21р.		Станом на 31.12.20р.	
	справедлива вартість	балансова вартість	справедлива вартість	балансова вартість
Найменування статті				
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	1,126	1,126	2,424	2,424
Поточні фінансові інвестиції (депозити строком понад 90 днів)	842	842	500	500
Довгострокова заборгованість (видані кредити зі строком погашення більше 12 міс)	16,085	16,119	16,059	16,194
резерв під очікувані кредитні збитки		(34)		(135)
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	284	433	360	509
резерв під очікувані кредитні збитки		(149)		(149)
Інша поточна дебіторська заборгованість	8,704	9,363	9,331	10,073
резерв під очікувані кредитні збитки, судові витрати		(659)		(742)
<i>Короткострокова заборгованість (кредити зі строком погашення до 12 міс)</i>		9,304		
<i>резерв під очікувані кредитні збитки</i>		(600)		
<i>Інша поточна дебіторська заборгованість, судові витрати</i>		33		
<i>резерв під очікувані кредитні збитки, судові витрати</i>		(33)		
<i>Інша поточна дебіторська заборгованість, судові рішення</i>		26		
<i>резерв під очікувані кредитні збитки, судові рішення</i>		(26)		
Усього фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю	27,041	27,041	28,674	28,674
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Інші довгострокові зобов'язання (довгострокові депозити)	2,953	2,953	9,847	9,847
- поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (з орендних платежів)			124	136
Нарахована сума дисконту				(12)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	19,509	19,509	15,715	15,715
Інші фінансові зобов'язання	2,202	2,202	659	659
<i>торговельна кредиторська заборгованість</i>		17		
<i>заборгованість з бюджетом</i>		51		
<i>зі страхування</i>		38		
<i>депозити до 3-х місяців</i>		656		
<i>з нарахованих відсотків</i>		243		
<i>кредити ОКС</i>		1,157		
<i>з нарахованих відсотків ОКС</i>		2		
<i>заборгованість з вибувшими</i>		38		
Усього фінансових зобов'язань, що обліковуються за амортизованою вартістю	24,664	24,664	26,345	26,345

Ієрархія справедливої вартості:

- ціни котирувань (некориговані) на активних ринках для ідентичних активів або зобов'язань (рівень 1) – відсутні в обліку КС;
- вхідні дані, інші ніж ціни котирувань, що увійшли у рівень 1, які спостерігаються для активу або зобов'язання або прямо (тобто як ціни), або опосередковано (тобто отримані на підставі цін) (рівень 2) – відсутні в обліку КС;
- вхідні дані для активу чи зобов'язання, що не ґрунтуються на даних ринку, які можна спостерігати (неспостережні вхідні дані) (рівень 3) – є в наявності в обліку КС.

Аналіз фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки (рівень 3):

(в тисячах гривень)

Найменування статті	Станом на 31.12.21р.		Станом на 31.12.20р.	
	справедлива вартість	балансова вартість	справедлива вартість	балансова вартість
ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Інші довгострокові фінансові інвестиції (внески до капіталу об'єднаної кредитної спілки)	127	127	127	127

Інші фінансові інвестиції враховані за справедливою вартістю. За відсутності ринкової інформації для визначення справедливої вартості цих фінансових активів, собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості.

Припинення визнання фінансових активів

Керівництво застосовує професійні судження для того, щоб визначити, чи всі суттєві ризики та вигоди, пов'язані з володінням фінансовими активами, передаються контрагентам, та щоб визначити, які ризики та вигоди являються найбільш суттєвими. Керівництво Спілки оцінює зменшення корисності фінансових активів по даті коли була отримана інформація про погіршення фінансового стану позичальника. Згідно Розпорядження Нацкомфінпослуг № 1840 в звітному періоді був проведений повний перерахунок резерву під очікувані кредитні збитки. У зв'язку зі змінами в методології розрахунку – порівняльна інформація з попереднім звітним періодом не наводиться. На 31.12.2021 р. резерв сформований наступним чином:

(в тисячах гривень)

	не прострочені	під наглядом від 1 до 30 днів	перший рівень від 31 до 60 днів	другий рівень від 61 до 90 днів	третій рівень від 91 до 180 днів	четвертий рівень понад 180 днів	Всього
	0,15 %	1 %	20 %	50 %	70 %	100 %	
РЗПВ на тіло	37	4	21	14	24	534	634
РЗПВ на відсотки	0	0	1	1	3	144	149
РСБ						59	59
Резерв на 31.12.2021 р.	37	4	22	15	27	737	842
РЗПВ на тіло	37	6	26	90	23	695	877
РЗПВ на відсотки	0	0	1	8	2	138	149
РСБ						26	26
Резерв на 31.12.2020 р.	37	6	27	98	25	859	1052

Примітка 5. Нові та переглянуті стандарти, які не набрали чинності:

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата
МСБО 16 «Основні засоби»	Поточною редакцією п.17 IAS 16 передбачено, що до первісної вартості об'єкта основних засобів включаються витрати на перевірку активу, зменшені на суму чистих надходжень від продажу виробів, вироблених у процесі доставки та перевірки активу. Наприклад, витрати на тестування обладнання включаються до первісної вартості за мінусом прибутку від продажу зразків, отриманих у процесі тестування, а витрати на випробування свердловини включаються до первісної вартості за мінусом прибутку від продажу нафти та газу, добутих у результаті випробування свердловини. З 1 січня 2022 року забороняється вирахувати з вартості основних засобів суми, отримані від продажу вироблених виробів в періодах, коли компанія готує актив до використання за призначенням. Натомість компанія визнаватиме таку виручку від продажів та відповідні витрати у складі прибутку або збитку.	01 січня 2022 року
МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи»	Поточною редакцією п. 68 IAS 37 не уточнюється, які саме витрати слід брати до уваги при оцінці витрат на виконання контракту з метою ідентифікації його обтяжливості. Внаслідок цього існує розбіжність у методиках врахування витрат, що призводить до відмінностей у фінансовій звітності компаній, які мають у своїх портфелях обтяжливі договори. З 1 січня 2022 року до п. 68 IAS 37 внесено зміни, внаслідок яких встановлено, що витрати на виконання договору включають витрати, які безпосередньо пов'язані з цим договором, а також: (а) додаткові витрати на виконання цього договору, наприклад, прямі витрати на оплату праці та матеріали; і (б) розподілені інші витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договорів, наприклад, розподілену частину витрат на амортизацію об'єкта основних засобів, що використовується для виконання в числі інших та даного договору. Поправки уточнюють, що «витрати на виконання договору» являють собою витрати, безпосередньо пов'язані з договором - тобто прямі та розподілені витрати.	1 січня 2022 року
МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»	Актуалізація посилань в МСФЗ (IFRS) 3 на Концептуальні основи підготовки фінансової звітності, не змінюючи вимог до обліку для об'єднання бізнесів. IFRS 3 визначає, як компанія повинна враховувати активи та зобов'язання, які вона купує внаслідок об'єднання бізнесу. IFRS 3 вимагає, щоб компанія посилалася на Концептуальні основи фінансової звітності, щоб визначити, що визнається активом чи зобов'язанням. У поточній редакції з метою застосування IFRS 3 замість положень Концептуальних основ, випущених у 2018 році, покупці повинні використовувати визначення активу та зобов'язання та відповідні вказівки, викладені у Концептуальних основах, прийнятих Радою з МСФЗ у 2001 році. З 1 січня 2022 року оновлено посилання відповідно до якого, покупці повинні посылатися на Концептуальні засади, випущені у 2018 році, для визначення того, що складає актив чи зобов'язання. Додано виняток щодо зобов'язань і умовних зобов'язань. Цей виняток передбачає, що стосовно деяких видів зобов'язань і умовних зобов'язань організація, яка застосовує МСФЗ (IFRS) 3, повинна посылатися на МСБО (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» або на Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Збори», а не на Концептуальні основи фінансової звітності 2018 року.	1 січня 2022 року
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»	Пункт D16 (а) МСФЗ 1 надає дочірній організації, яка вперше починає застосовувати МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, звільнення щодо оцінки його активів та зобов'язань. Виняток, передбачений пунктом D16 (а) IFRS 1, не застосовується до компонентів капіталу. Відповідно, до внесення поправки до IFRS 1 від дочірньої організації, яка вперше застосовувала МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, могли вимагати вести два окремі обліку для накопичених курсових різниць, заснованих на різних датах переходу на МСФЗ. Поправка до IFRS 1 розширює звільнення, передбачене пунктом D16 (а) IFRS 1, на накопичені курсові різниці, щоб скоротити витрати для компаній, що вперше застосовують МСФЗ. Поправка дозволяє дочірньому підприємству, що застосовує IFRS 1: D16 (а) (яке переходить на МСФЗ пізніше своєї материнської компанії), виконати оцінку накопиченого ефекту курсових різниць у складі іншого сукупного доходу - на підставі такої оцінки, виконаної материнською компанією на дату її переходу на МСФЗ.	1 січня 2022 року
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»	Поправка пояснює, які комісії враховує компанія, коли вона застосовує тест «10 відсотків», передбачений пунктом B3.3.6 IFRS 9 для оцінки того, чи є модифікація фінансового інструменту суттєвою і чи слід припинити визнання фінансового зобов'язання. Так, з 1 січня 2022 року при визначенні величини виплат комісійної винагороди за вирахуванням отриманої комісійної винагороди позичальник враховує тільки суми комісійної винагороди, виплата або отримання яких провадилися між цим позичальником та відповідним кредитором, включаючи комісійну винагороду, виплачену від імені один одного. Тобто, комісійна винагорода, що включається в «10-відсотковий» тест при припиненні визнання фінансових зобов'язань, включає тільки винагороду, сплачену між позикодавцем і позикоотримувачем, включаючи винагороду, сплачену або отриману від інших сторін. Якщо заміна одного боргового інструменту на інший або модифікація його умов відображається в обліку як його погашення, всі понесені витрати або виплачена комісійна винагорода визнаються як частина прибутку або збитку від погашення відповідного боргового зобов'язання. Якщо заміна одного боргового інструменту на інший або модифікація його умов не відображається в обліку як погашення, то на суму всіх понесених витрат або виплаченої комісійної винагороди коригується балансова вартість відповідного боргового зобов'язання, і це коригування амортизується протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.	1 січня 2022 року
Щорічні поправки в	Поправка стосується ефекту оподаткування при визначенні справедливої вартості. В даний час відповідно до пункту 22 IAS 41 при визначенні справедливої вартості шляхом дисконтування	1 січня 2022 року

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата
МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство»	<p>грошових потоків компанії виключають із розрахунку грошові потоки з оподаткування. Поправка виключає вимогу IAS 41:22, яка вказує, що грошових потоки, пов'язані з оподаткуванням, не включаються до розрахунків справедливої вартості біологічних активів. Поправка приводить IAS 41 до відповідності IFRS 13.</p> <p>З 1 січня 2022 року вимогу про виключення податкових потоків коштів при оцінці справедливої вартості пункту 22 IAS 41 скасовано.</p>	
МСБО 1 «Подання фінансової звітності»	<p>Поправки роз'яснюють критерій у МСБО 1 для класифікації зобов'язання як довгострокового: вимога до суб'єкта господарювання мати право відкласти погашення зобов'язання принаймні на 12 місяців після звітного періоду.</p> <p>Сутність поправок:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уточнено, що зобов'язання класифікується як довгострокове, якщо у організації є право відстрочити врегулювання зобов'язання щонайменше на 12 місяців, а право компанії на відстрочку розрахунків має існувати на кінець звітного періоду; • класифікація залежить тільки від наявності такого права і не залежить від імовірності того, чи планує компанія скористатися цим правом - на класифікацію не впливають наміри чи очікування керівництва щодо того, чи компанія реалізує своє право на відстрочку розрахунків; • роз'яснення впливу умов кредитування на класифікацію - якщо право відстрочити врегулювання зобов'язання залежить від виконання організацією певних умов, то дане право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо організація виконала ці умови на дату закінчення звітного періоду. Організація повинна виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше; і • «урегулювання» визначається як погашення зобов'язань грошовими коштами, іншими ресурсами, що представляють собою економічні вигоди, або власними дольовими інструментами, які класифікуються як капітал. 	01 січня 2023 року
МСБО 1 «Подання фінансової звітності», Практичні рекомендації (IFRS PS) 2 «Формування суджень про суттєвість»	<p>Поправки включають:</p> <p>Заміна вимог до компанії розкривати свої «основні положення» облікової політики (significant accounting policies) вимогою розкривати «суттєві положення» облікової політики (material accounting policies); і</p> <p>Додавання керівництва про те, як компаніям слід застосовувати концепцію суттєвості при прийнятті рішень щодо розкриття облікової політики.</p> <p>Інформація про облікову політику є суттєвою, якщо, розглядаючи разом з іншою інформацією, включеною до фінансової звітності, вона за обґрунтованими очікуваннями могла б вплинути на рішення, які основні користувачі фінансової звітності загального призначення роблять на основі цієї звітності.</p> <p>Хоча операція, інша подія або умова, з якою пов'язана інформація про облікову політику, може бути суттєвою (сама по собі), це не обов'язково означає, що відповідна інформація про облікову політику є суттєвою для фінансової звітності.</p> <p>Розкриття несуттєвої інформації про облікову політику може бути прийнятним, хоч і не вимагається.</p>	01 січня 2023 року
МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	<p>До появи цих поправок, МСФЗ (IAS) 8 включав визначення облікової політики та визначення зміни у бухгалтерських оцінках. Поєднання визначення одного поняття (облікова політика) з іншим визначенням змін (зміна у бухгалтерських оцінках) приховує різницю між обома поняттями.</p> <p>Щоб зробити цю відмінність більш ясною, Рада з МСФЗ вирішила замінити визначення зміни у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок.</p> <p>Поправки замінюють визначення змін у бухгалтерських оцінках визначенням бухгалтерських оцінок. Згідно з новим визначенням, бухгалтерські оцінки - це «грошові суми у фінансовій звітності, оцінка яких пов'язана з невизначеністю» (monetary amounts in financial statements that are subject to measurement uncertainty).</p> <p>Компанія здійснює бухгалтерську оцінку задля досягнення мети, поставленої в облікової політиці. Виконання бухгалтерських оцінок включає використання суджень чи припущень з урахуванням останньої доступної надійної інформації.</p> <p>Ефекти зміни вихідних даних або методу оцінки, використаних для виконання бухгалтерської оцінки, є змінами в бухгалтерських оцінках, якщо вони не є результатом виправлення помилок попереднього періоду.</p>	1 січня 2023 року
МСБО 12 «Податки на прибуток»	<p>Операція, яка не є об'єднанням бізнесів, може призвести до початкового визнання активу та зобов'язання та на момент її здійснення не впливати ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток. Наприклад, на дату початку оренди орендар, як правило, визнає зобов'язання з оренди та включає ту саму суму у початкову вартість активу у формі права користування. Залежно від застосовного податкового законодавства при первісному визнанні активу та зобов'язання щодо такої операції можуть виникнути рівновеликі оподатковувані та тимчасові різниці, що віднімаються. Звільнення, передбачене пунктами 15 і 24, не застосовується до таких тимчасових різниць, і тому організація визнає відкладене податкове зобов'язання та актив, що виникло.</p> <p>Компанія, що застосовує поправку вперше, має на дату початку самого раннього з представлених порівняльних періодів:</p>	1 січня 2023 року

МСФЗ та правки до них	Основні вимоги	Ефективна дата
	<p>(a) визнати відстрочений податковий актив – тією мірою, в якій є ймовірним наявність у майбутньому оподаткованого прибутку, проти якого можна зарахувати цю від'ємну тимчасову різницю, відкладене податкове зобов'язання щодо всіх тимчасових різниць, що віднімаються та оподатковуються, пов'язаних:</p> <p>(i) з активами у формі права користування та зобов'язаннями з оренди; і</p> <p>(ii) з визнаними зобов'язаннями щодо виведення об'єктів з експлуатації, відновлення навколишнього середовища та аналогічними зобов'язаннями та із сумами цих зобов'язань, включених до первісної вартості відповідного активу;</p> <p>(b) визнати сумарний ефект первинного застосування цих поправок як коригування вступного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента власного капіталу, залежно від ситуації) на зазначену дату.</p>	
МСФЗ 17 Страхові контракти	<ul style="list-style-type: none"> • Виключення деяких видів договорів зі сфери застосування МСФЗ 17 • Спрощене подання активів і зобов'язань, пов'язаних з договорами страхування в звіті про фінансовий стан • Вплив облікових оцінок, зроблених в попередніх проміжних фінансових звітах • Визнання і розподіл аквізиційних грошових потоків • Зміна у визнанні відшкодування за договорами перестраховання в звіті про прибутки і збитки • Розподіл маржі за передбачені договором страхування інвестиційні послуги (CSM) • Можливість зниження фінансового ризику для договорів вхідного перестраховання і непохідних фінансових інструментів • Перенесення дати вступу в силу МСФЗ 17, а також продовження періоду звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 для страхових компаній до 1 січня 2023 року • Спрощений облік зобов'язань по врегулюванню збитків за договорами, які виникли до дати переходу на МСФЗ 17 • Послаблення в застосуванні технік для зниження фінансового ризику • Можливість визначення інвестиційного договору з умовами дискреційного участі в момент переходу на новий стандарт, ніж в момент виникнення договору 	1 січня 2023 року
МСФЗ (IFRS) 10 "Консолідована фінансова звітність" та МСБО (IAS) 28 "Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства" «Продаж або внесок активів у угодах між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством»	<p>Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 застосовуються до випадків продажу або внеску активів між інвестором та його асоційованою організацією чи спільним підприємством. Зокрема, поправки роз'яснюють, що прибутки або збитки від втрати контролю над дочірньою організацією, яка не є бізнесом, в угоді з асоційованою організацією або спільним підприємством, які враховуються методом участі в капіталі, визнаються у складі прибутків або збитків материнської компанії лише у частці інших непов'язаних інвесторів у цій асоційованій організації чи спільному підприємстві. Аналогічно, прибутки чи збитки від переоцінки до справедливої вартості решти частки в колишній дочірній організації (яка класифікується як інвестиція в асоційовану організацію або спільне підприємство і враховується методом участі в капіталі) визнаються колишньою материнською компанією тільки в частці незв'язаних інвесторів у нову асоційовану організацію або спільне підприємство.</p>	Дата набуття чинності має бути визначена Радою МСФЗ
Щорічні поправки в МСФЗ (2018-2020): МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»	<p>Поправка стосується стимулюючих платежів з оренди. До внесення поправок до ілюстративного прикладу 13 як частина факторів включалося відшкодування, що стосується поліпшень орендованого майна, при цьому в прикладі недостатньо чітко було представлений висновок про те, чи таке відшкодування відповідатиме визначенню стимулу до оренди. Найпростішим виходом з існуючої плутанини Рада МСБО прийняла рішення виключити з ілюстративного прикладу 13 відшкодування, що стосується поліпшень орендованого майна. Відтак, поправка уточнює ілюстративний приклад № 13 до МСФЗ (IFRS) 16 шляхом виключення прикладу урахування відшкодування, отриманого орендарем від орендодавця в якості компенсації за понесені витрати на поліпшення об'єкта оренди.</p>	Відсутня, оскільки стосується лише прикладу
<p>Дострокове застосування дозволяється. Кредитною спілкою не застосовувалось у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2021 р. Вплив поправок – відсутній.</p>		

Примітка 6. Розкриття статей фінансової звітності

Система МСФЗ строго не регламентує формат представлення звіту про фінансовий стан. У звіті про фінансовий стан суб'єкт господарювання подає поточні та непоточні активи і поточні та непоточні зобов'язання як окремі класифікації, за винятком тих випадків, коли подання в порядку зміни ліквідності дає інформацію, яка є надійною і найбільш доречною.

Для кредитних спілок, які є фінансовими установами подання активів та зобов'язань у порядку зростання чи зменшення ліквідності надає інформацію, що є обґрунтованою і більш доречною, ніж подання на основі поточні/непоточні, оскільки суб'єкт господарювання не постачає товари або послуги в межах операційного циклу, який можна чітко визначити.

Форми української фінансової звітності не дають можливості кредитним спілкам відобразити в ній інформацію про специфічні особливості їх діяльності. Тому кредитна спілка подає таку інформацію в цих примітках при описі статей звіту про фінансовий стан (Балансу).

Статті звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за МСФЗ не обов'язково класифікуються за ознакою операційності/неопераційності.

Кредитна спілка в цих примітках при розкритті інформації бере до уваги такі чинники, як суттєвість і характер, а також функцію статей доходу та витрат, з метою надання інформації, яка стосується її діяльності як фінансової установи.

Між тим типові форми Звіту про сукупний дохід та Звіту про рух грошових коштів, затверджені Мінфіном України для представлення фінансової звітності, заповнюються кредитною спілкою відповідно до такої класифікації звичайної діяльності спілки:

Операційна діяльність - діяльність з надання фінансових кредитів членам кредитної спілки та діяльність по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також операції, що забезпечують або виникають в наслідок проведення діяльності з надання фінансових послуг членам кредитної спілки.

Фінансова діяльність - діяльність, що призводить до зміни розміру власного та позикового капіталу кредитної спілки за рахунок залучення коштів від інших осіб, крім членів кредитної спілки. А також отримання та повернення зворотних внесків членів спілки крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Інвестиційна (інша) діяльність - діяльність з придбання та реалізації (ліквідації) необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів, у тому числі надання кредитів іншим кредитним спілкам.

Примітка 6.1. Рекласифікація статей балансу на початок року та виправлення помилок

Кредитна спілка виправляла помилки попереднього періоду - за 2019 рік на початок 2020 року шляхом ретроспективного перерахування. Якщо неможливо визначити вплив на конкретний період помилки щодо порівняльної інформації за один або кілька відображених попередніх періодів, спілка перераховує залишки активів, зобов'язань та власного капіталу для найбільш раннього періоду, для якого можливе ретроспективне перерахування :

- Сума дооцінки основних засобів, що виникла до переходу на МСФЗ, повинна була рекласифікована до складу нерозподіленого прибутку. Згідно пункту в) § 10 МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» суб'єкт господарювання у своєму звіті про фінансовий стан за МСФЗ на початок періоду повинен рекласифікувати статті, які він визнав згідно з П(С)БО як один вид активу, зобов'язання або компонента капіталу, але які згідно з МСФЗ є іншим видом активу, зобов'язання чи компонента капіталу. При переході на МСФЗ спілка в своїй обліковій політиці обрала модель собівартості згідно з § 30 МСБО 16 «Основні засоби», яка в свою чергу не передбачає дооцінки що відбувалась до переходу на МСФЗ, таким чином дооцінка що була здійснена за правилами П(С)БО повинна була рекласифікуватися до складу нерозподіленого прибутку ще в момент переходу на МСФЗ. Попередньо в звітності, що складалась з використанням українських

форм це було достатньо-прийнятним, але після впровадження таксономії фінансової звітності iXBrl яка вимагає точного розкриття статей міжнародних стандартів неможливо показати дооцінку ОЗ, якщо облік за моделлю собівартості.

- Врахування обов'язкових та додаткових пайових внесків до складу капіталу об'єднаної кредитної спілки у складі довгострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю відповідає діючим законодавчим вимогам (раніше враховувались за амортизованою собівартістю у складі довгострокової дебіторської заборгованості).

Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року не здійснювалися. виправлення помилок попередніх періодів не здійснювалося.

Примітка 6.2. Основні засоби, Активи з наданим правом користування та Нематеріальні активи

Вартість основних засобів та нематеріальних активів, відображених в рядках 1000-1002, 1005, 1010-1012 Балансу, включає:

Основні засоби, Активи з наданим правом користування та Нематеріальні активи

<i>(в тисячах гривень)</i>	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інструменти, прилади та інвентар	Нематеріальні активи	Всього
Первісна вартість	1897	259	646	191	1	2994
Накопичений знос (амортизація)	396	167	126	119	0	808
Балансова вартість на 31.12.2020 р.	1501	92	520	72	1	2186
Надходження	0	0	0	0	21	21
Вибуття АПК	308					
Вибуття амортизація (знос) АПК	308					
Зменшення через класифікацію як утримувані для продажу, основні засоби	882					
Вибуття амортизація (знос)	176					
Нарахована амортизація	129	33	32	30	10	234
Первісна вартість	707	259	646	191	22	1825
Накопичений знос (амортизація)	41	200	158	149	10	558
Балансова вартість на 31.12.2021 р.	666	59	488	42	12	1267

Основні засоби, валова балансова вартість повністю амортизованих активів, які ще використовуються

98 64

В ході річної інвентаризації були виявлені основні засоби, які повністю амортизовані, але використовуються Спілкою. Всі ці об'єкти довгий час були у використанні та перегляд строків корисного використання не є доцільним – комп'ютерна техніка та старі меблі з терміном експлуатації більш ніж 10-15 років не можуть бути відремонтовані та підтримуватися у задовільному стані. Тому повністю амортизовані об'єкти будуть списані, щойно вийдуть з ладу.

Кредитна спілка орендувала нежитлові офісні приміщення за довгостроковими договорами оренди. Відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда», Кредитна спілка припиняє визнання активів та зобов'язань щодо права користування орендованими об'єктами. Рух активів та зобов'язань, пов'язаних із визнанням права користування (орендою) наведено нижче:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Актив (право користування)	308	308
Амортизація активу	308	205
Усього актив	0	103
Довгострокові зобов'язання з оренди	0	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	0	124
Усього зобов'язання	0	124
Фінансові витрати за рік	12	38

Кредитною спілкою був проведений аналіз угод на 2022 рік на предмет присутності в умовах договорів об'єктів оренди в розумінні МСФЗ 16 та доцільності застосування зазначеного стандарту. Під час оцінки активів у відповідності до МСФЗ 16 Спілка використала умови звільнення від визнання у відповідності до п. 5 МСФЗ 16 відносно короткострокової оренди (оренда

автомобіля, комп'ютерів, гаражу, архіву, офісу, Черврногригорівського та Вищитарасівського відділень). Також за договорами оренди Нікопольського, Томаківського, двох Марганецьких відділень взагалі відсутнє поняття ідентифікованого активу.

Так, за 11 угодами з оренди правила облікової політики залишилися незмінними відносно МСБО 17 «Оренда» та зобов'язання і витрати визначені за умовами договору оренди, а саме: орендні платежі, пов'язані з такою орендою, визнані як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Примітка 6.3. Довгострокові фінансові інвестиції

Інші фінансові інвестиції, що відображені в статті 1035 Балансу – це інвестиції до капіталів інших установ (пайові внески в об'єднану кредитну спілку), які не є асоційованими або дочірніми, обліковуються за справедливою вартістю. За відсутності інформації для визначення справедливої вартості цих фінансових активів, собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Обов'язкові пайові внески до ОКС	127	127

Відображені пайові внески в капітал об'єднаної кредитної спілки, враховані за справедливою вартістю. У зв'язку з тим, що справедливу вартість інвестицій в капітал ОКС немає можливості визначити достовірно, оскільки немає ринкового котирування цих активів, як зазначено в [Примітці 4.2](#), собівартість є найкращою оцінкою справедливої вартості цих активів.

Примітка 6.4. Довгострокова дебіторська заборгованість

Кредити, надані членам кредитної спілки за строком погашення понад 12 місяців та інша заборгованість, балансова вартість яких відображена в рядку 1040 Балансу складають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Заборгованість за кредитами, строк повернення яких складає понад 12 місяців	16,119	16,194
Резерв під знецінення кредитів	(34)	(135)
Всього довгострокова заборгованість	16,085	16,059

У складі довгострокової дебіторської заборгованості рядок 1040 балансу відображено частину кредитного портфеля кредитної спілки (кредити у кількості 664, в т.ч. 28 ліній з нульовими залишками) за фактичним терміном погашення пізніше ніж 31.12.2022 року за амортизованою собівартістю в сумі 16 085 тис. грн. з урахуванням нарахованого резерву під очікувані кредитні збитки в сумі 34 тис. грн.

Примітка 6.5. Інша дебіторська заборгованість

Інша дебіторська заборгованість, балансова вартість якої відображена в рядку 1155 Балансу включає:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Розрахунки за короткостроковими кредитами	9 304	10 073
Резерв на суму короткострокових кредитів	(600)	(742)
Нарахована, але не сплачена пеня		1
Розрахунки по судовим витратам	33	36
резерв під очікувані кредитні збитки, судові витрати	(33)	
Інша поточна дебіторська заборгованість, судові рішення	26	26
резерв під очікувані кредитні збитки, судові рішення	(26)	(26)
Всього	8 704	9 368

Інша дебіторська заборгованість, це інші непохідні фінансові активи. Дебіторська заборгованість визнається в разі виникнення права на отримання платежу згідно з договором або іншого юридичного права. Ні аванси одержані, ні аванси видані, ні переплачені податки, збори та обов'язкові платежі не є фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями. Ці суми визнаються за первісно отриманими (сплаченими) сумами.

Кредитна спілка аналізує дебіторську заборгованість на предмет знецінення щомісячно окремо по кожному контрагенту. У залежності від умов, строків і сум грошових коштів, отриманих в ході погашення зазначених сум, кредитна спілка створює резерв на знецінення по кожному боржнику.

Нарахування резерву на не знецінені кредити здійснене на портфельній основі з врахуванням минулого досвіду щодо погашення цієї заборгованості.

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Всього кредити, надані членам кредитної спілки	25 423	26 628
Кількість членів кредитної спілки, які мають заборгованість за кредитами	1 450	1 748

Примітка 6.6. Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів

Заборгованість за нарахованими відсотками за наданими кредитами членам кредитної спілки за, балансова вартість яких відображена в рядку 1140 Балансу складають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками	433	509
Резерв за нарахованими відсотками	(149)	(149)
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	284	360

Примітка 6.7. Дебіторська заборгованість за виданими авансами

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами, відображена в рядку 1130 Балансу, складає:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	0	0
Всього	0	0

Примітка 6.8. Депозити в інших фінансових установах

Фінансові інвестиції, балансова вартість яких відображена в рядку 1160 Балансу, включає:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Внески (вклади) на депозитні рахунки в об'єднаній кредитній спілці	700	500
Внески (вклади) на депозитні рахунки в банках	142	
Всього коштів в (заборгованості) інших фінансових установах	842	500

Інформація по договорах залучення строкового внеску (вкладу) на депозитні рахунки представлена наступним чином:

Контрагент	Номер договору	Дата укладання	Дата останньої пролонгації	Дата закінчення	Діюча відсоткова ставка	Сума внеску
УОКС	53/18	17.08.2018	05.08.2021	05.08.2022	9	100 000,00
УОКС	16/18	14.03.2018	12.11.2021	11.11.2022	9	250 000,00
УОКС	70/18	16.11.2018	12.11.2021	11.11.2022	9	150 000,00
УОКС	14/21	19.07.2021		19.07.2022	9	200 000,00
АТ "РАЙФФАЙЗЕН БАНК"	265101782	19.10.2021		19.10.2022	6.4	142 000,00
Загалом						842 000,00

За станом на 31 грудня 2021 року та на 31 грудня 2020 року всі кошти на депозитних рахунках обліковуються за амортизованою собівартістю, є непростроченими, не мають ознак знецінення і не забезпечуються заставою.

Примітка 6.9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти, відображені в рядку 1165 Балансу, включають:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Грошові кошти у касі	310	160
Грошові кошти на банківських рахунках	1	5
Грошові кошти на депозитних рахунках до запитання та зі строком повернення менш ніж на 90 днів	815	2259
Всього грошові кошти та їх еквіваленти	1 126	2 424

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, кошти на банківських рахунках кредитної спілки та на депозитних рахунках в банках до запитання та зі строком повернення менш ніж на 90 днів з дати балансу. Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за амортизаційною собівартістю. Депозитні рахунки розміщені в банках, що мають високий

кредитний рейтинг, на вимогу чи на строк до 90 днів від дати балансу тому очікуваний кредитний збиток Спілкою визнаний при оцінці цих фінансових активів становить «0».

Банк	Продукт	Номер договору	Дата укладання	Дата закінчення	Діюча відсоткова ставка	Сума внеску 31.12.2021 р.
АТ КБ «Приватбанк»	поточний	557797	30.06.2016	14.01.2022	0,2	815 000,00
Загалом						815 000,00

Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів.

Примітка 6.10. Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

Звіт про рух грошових коштів за 2020 рік складено за вимогами МСБО 7 за прямим методом, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів на нетто-основі. Для цілей формування звіту про рух грошових коштів Спілка розподіляє рух коштів на операційну, інвестиційну та фінансову діяльність.

До руху коштів від операційної діяльності відносяться внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та депозитні рахунки в установах банків та об'єднаної кредитної спілки а також кредити надані членам кредитної спілки.

До руху коштів від інвестиційної діяльності відносяться пайові внески до об'єднаної кредитної спілки та витрачання на придбання необоротних активів.

До руху коштів від фінансової діяльності відносяться надходження до капіталу, кредити отримані від банків, інших кредитних чи об'єднаних кредитних спілок, фінансових організацій та інші запозичені кошти, сплати по кредитах отриманих, та відсотки.

Примітка 6.11. Фінансові зобов'язання

1. Залучені кошти членів кредитної спілки

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Інші довгострокові зобов'язання (1515), залучені кошти зі строком погашення понад 12 міс.	2 953	9 847
Поточна кредиторська заборгованість (1610) за довгостроковими зобов'язаннями	19 509	15 839
Інші поточні зобов'язання (1690) заборгованість за залученими коштами на строк менше ніж 12 міс.	656	659
Всього зобов'язання за залученими коштами від членів КС:	23 118	26 003
Кількість членів кредитної спілки, які мають внески (вклади)	273	326

2. Інші запозичання, кредити отримані від УОКС

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Інші поточні зобов'язання (1690) заборгованість за залученими коштами від ОКС на строк менше ніж 12 міс.	1 157	0
Всього зобов'язання за залученими коштами від юридичних осіб:	1 157	0
Кількість договорів	3	0

3. Інші фінансові зобов'язання

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Інші поточні зобов'язання (1690) заборгованість за нарахованими процентами по депозитам членів КС	243	218
Інші поточні зобов'язання (1690) заборгованість за нарахованими процентами за кредитами УОКС	1	0
Інші поточні зобов'язання (1690) розрахунки з особами, що втратили членство	38	0
Всього зобов'язання за залученими коштами від юридичних осіб:	282	218

4. Інші зобов'язання

<i>(в тисячах гривень)</i>	Рядок	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
Кредиторська заборгованість за товари, послуги	1615	17	
Кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620	51	101
Кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625	38	26
Кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1630	0	45
Всього інші зобов'язання		106	138

Примітка 6.12. Інші поточні забезпечення

Інші поточні забезпечення, балансова вартість яких відображена в рядку 1660 Балансу, включає:

<i>(в тисячах гривень)</i>	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Нараховані забезпечення на виплату відпусток	174	114
Нараховані забезпечення на винагороду персоналу	221	
Всього поточних забезпечень	395	114

Примітка 6.13. Капітал кредитної спілки

Рух складових капіталу відображений у Звіті про власний капіталу.

Кредитна спілка формує резервний капітал відповідно до положення про фінансове управління. Джерела формування резервного капіталу передбачені статутом та положенням про фінансове управління кредитної спілки. Порядок розподілу прибутку зазначено в [примітці 4.11](#).

Відповідно до статуту кредитної спілки:

Пайовий капітал формується за рахунок обов'язкових пайових внесків членів Спілки, що вносяться при вступі у кредитну спілку та додаткових пайових внесків з обов'язковою сплатою, передбачених рішенням загальних зборів, що зафіксовано у статуті кредитної спілки. Розмір обов'язкового пайового внеску є однаковим для всіх членів кредитної спілки та встановлюється у порядку, визначеному загальними зборами кредитної спілки, як фіксована сума. Повернення обов'язкового пайового внеску провадиться в порядку, передбаченому статутом кредитної спілки, але не пізніше ніж через один місяць після прийняття загальними зборами або спостережною радою кредитної спілки відповідного рішення. Встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми, яка повертається виключно в разі припинення членства в кредитній спілці.

Надходження до пайового капіталу за поточний рік склали:

- обов'язкові пайові внески – 1 тис. грн.
- додаткові пайові внески з обов'язковою сплатою – 82 тис. грн.

Вибуття:

- обов'язкові пайові внески – 1 тис. грн.
- додаткові пайові внески з обов'язковою сплатою – 51 тис. грн.

Резервний капітал призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

У зв'язку із отриманням Кредитною Спілкою значної суми збитків у 2021 році, частина резервного капіталу у сумі 1 749 тис. грн. була направлена на покриття збитків.

Надходження до резервного капіталу за поточний рік склали:

- безповоротні вступні внески – 22 тис. грн.
- необов'язковий членський внесок до резервного капіталу – 865 тис. грн.

Додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних засобів. Рішенням загальних зборів може бути встановлена обов'язковість унесення

всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал. У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитної спілки додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків. Також положенням про фінансове управління та Порядком розподілу доходів та покриття збитків встановлена черговість використання капіталу на покриття збитків.

Статутом кредитної спілки визначений порядок розподілу доходу:

Нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, який визначається за касовим методом визнання доходів, розподіляється за рішенням загальних зборів. При цьому в першу чергу відбувається необхідне поповнення капіталу та резервів.

Власний капітал Кредитної спілки, відображений в рядках 1405, 1415, 1420 Балансу, складається з таких компонентів:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Пайовий капітал	1 046	1 015
обов'язкові пайові внески	26	26
додаткові пайові внески з обов'язковою сплатою	1020	989
Резервний капітал, сформований за рахунок у т.ч.:	2 331	3 193
вступних внесків	139	117
доходу		
необов'язкових членських внесків	2 192	3 076
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	0	185
Всього власний капітал	3 377	4 393

Примітка 6.14. Доходи та витрати кредитної спілки

1. **Інші операційні доходи кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2120 відповідно, включають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Проценти за кредитами, наданими членам кредитної спілки	9 107	10 153
Відшкодування раніше списаних активів	1 166	1 595
Доходи від відшкодування судових витрат	32	30
Отримані штрафи, пені		5
Всього інші операційні доходи	10 305	11 783

2. **Операційні витрати кредитної спілки**, відображені в складі операційних та фінансових витрат в Звіті про сукупний дохід в рядках 2130, 2180, включають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Адміністративні витрати, в т.ч.:	6 615	4 885
матеріальні витрати	221	162
витрати на оплату праці	3 925	2 686
відрахування на соціальні заходи	846	563
амортизація	235	211
інші витрати, в т.ч.:	1 388	1 263
РКО банків	66	37
Орендні та комунальні платежі та обслуговування ОЗ	562	534
Інтернет та інші засоби телекомунікацій	67	57
Канцтовари	21	48
Рекламні послуги	149	176
Передплата періодичних видань	15	20
Витрати на проведення загальних зборів та презентаційні витрати	12	8
Витрати понесені по судовому позову	28	25
Оплата інформаційно-консультаційних послуг	311	213
Витрати на відрядження	74	92
Нецільова фінансова допомога працівникам та лікарням	83	43
Інші операційні витрати, в т.ч.:	5 603	7 050
нараховані проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів	4 067	5 350
кредитної спілки		
інші витрати, в т.ч.:	1 536	1 700
витрати на формування РЗПВ та РСБ	1 102	1 657
знецінення активів для продажу	398	
внески до ВАКС	36	37
Всього операційні витрати	12 218	11 935

3. **Інші фінансові доходи кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2220 відповідно, включають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Доходи від коштів, розміщених на депозитних рахунках у банках та в об'єднаній кредитній спілці	56	120
Всього фінансові доходи	56	120

4. **Фінансові витрати кредитної спілки**, відображені в Звіті про сукупний дохід в рядку 2250 відповідно, включають:

(в тисячах гривень)	на 31 грудня 2020 р.	на 31 грудня 2019 р.
Нараховані проценти за кредитами від УОКС	65	4
Фінансові витрати з оренди активів	12	35
Всього фінансові витрати	77	39

Примітка 7. Управління ризиками

Діяльності кредитної спілки притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Спілки, а кожен співробітник Спілки несе відповідальність за вплив ризиків, пов'язаних з його службовими обов'язками.

Спілка наражається на фінансові ризики (кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик) та нефінансові ризики (юридичний, операційний та інші ризики).

Структура управління ризиками

Остаточну відповідальність за встановлення та затвердження цілей в сфері управління ризиками та капіталом несе Спостережна рада. При цьому Спілка має окремі незалежні підрозділи, які відповідають за управління ризиками та моніторинг за ними.

Правління

Правління відповідає за внесення пропозицій та реалізацію всіх цілей в сфері управління ризиками та капіталом, а також за загальне управління ризиками, контроль та впровадження політики управління ризиками. Регулярний аналіз ризиків забезпечує достатню основу для прийняття рішень членами Правління щодо доречності процедур у процесі виявлення, оцінки та мінімізації ризиків.

Правління здійснює управління активами та пасивами Спілки у відповідності до нормативно-правової бази України, забезпечує баланс між ризиками та прибутками та також підтримує систему ефективного управління ризиками.

Кредитний комітет

Кредитний комітет несе загальну відповідальність за розробку стратегії управління кредитними ризиками та впровадження принципів, структури, політики та лімітів. Цей комітет відповідає за основні питання, пов'язані з ризиками, і здійснює управління та контроль за процесом прийняття рішень стосовно ризиків. Він також відповідає за дотримання індивідуальних лімітів у межах, встановлених Спостережною радою. Усі дозволи на надання кредитів видаються Кредитним комітетом.

Внутрішній аудит

Процеси управління ризиками в Спілці підлягають періодичному аудиту внутрішнім аудитором, який перевіряє як достатність процедур, так і дотримання Спілкою цих процедур.

Системи оцінки ризиків та звітування

Спілка здійснює регулярний контроль та оцінку ризиків, на які вона наражається, керуючись як рекомендаціями регулятора, так і власним досвідом. Основним методом обмеження рівня ризику є встановлення та контроль лімітів. Основою системи лімітів є нормативні показники регулятора та ліміти, прийняті в Спілці.

Зниження ризику

Спілка активно використовує різні види забезпечення (заставу, поруку, гарантію, притримання, ін.) для зниження кредитного ризику. Використання забезпечення кредиту дає Спілці можливість контролювати активи у разі невиконання зобов'язань позичальником. Забезпечення є потенційним джерелом погашення кредиту. Однак рішення Спілки надати кредит не приймається лише на основі наявності достатнього забезпечення по даному кредиту. Кожне рішення надати кредит супроводжується кредитним аналізом, що знижує кредитний ризик та підвищує якість кредитного портфелю Спілки.

Спілка вживає ряд заходів, щоб гарантувати погашення кредитів. Після надання кредиту, працівники на яких покладено обов'язки з управління ризиками несуть відповідальність за управління кредитом, що включає постійний моніторинг фінансового стану позичальника, дотримання позичальником положень, встановлених кредитним договором, а також пошук нових можливостей подальшої співпраці із ним. Моніторинг кредитів забезпечує виявлення на ранніх етапах ознаки того, що у позичальника виникли фінансові труднощі у погашенні кредиту. Це робиться на ранніх етапах, щоб максимізувати вплив коригувальних дій Спілки та знизити можливі збитки.

Надмірна концентрація ризиків

Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Спілки до змін у конкретній галузі чи географічному регіоні. Концентрація виникає в тому разі, якщо певна група членів працюють на одному або декількох суб'єктах господарювання, що здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні, або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють здатність членів Спілки виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу через зміни в економічних, політичних або інших умовах.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків, внутрішні політика і процедури Спілки включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. Весь процес управління кредитами здійснюється за встановленою кредитною політикою. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років не було значної концентрації ризику у кредитному портфелі Спілки.

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення

фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки. Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються Положенням кредитної спілки про фінансові послуги та окремими рішеннями спостережної ради.

Цілями управління кредитним ризиком є:

- участь у затвердженні та нагляд за всіма кредитними зобов'язаннями позичальників відповідно до внутрішніх процедур;
- забезпечення збалансованої структури загального кредитного портфеля;
- забезпечення належного формування резервів у відповідності з прийнятими ризиками.

Кредитний ризик мінімізується за рахунок формування резервів, лімітування кредитних операцій, формування ефективної процентної політики, постійного кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля, диверсифікації кредитного портфеля, підтримки на достатньому рівні власного капіталу.

Методами управління кредитним ризиком є:

- вивчення та оцінка кредитоспроможності позичальника;
- забезпечення кредитів;
- спостереження за дебіторською заборгованістю (моніторинг);
- диверсифікація та/або концентрація кредитного портфеля;
- створення резервів.

Балансова вартість фінансових активів являє собою максимальну величину кредитного ризику і складає 28 010 тис. грн. (в 2019 – 29 318 тис. грн.)

(в тисячах гривень)

	на 31 грудня 2021 р.	на 31 грудня 2020 р.
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 126	2 424
Поточні фінансові інвестиції	842	500
Короткострокові позики	9 304	10 073
Довгострокові позики	16 119	16 194
Нараховані відсотки	433	
Інші фінансові інвестиції	127	127
Інші фінансові активи	59	
Всього фінансових активів	28 010	29 318

Грошові кошти і еквіваленти

Керівництво Спілки здійснює постійний моніторинг фінансового стану установ, де розміщені грошові кошти та їх еквіваленти. Кредитний ризик, пов'язаний з невиконанням банками своїх зобов'язань та обмежується сумою грошових коштів та їх еквівалентів, розміщених на банківських рахунках.

Заборгованість по наданим кредитам

На рівень кредитного ризику в Спілці в основному впливають індивідуальні характеристики кожного члена. Для кожного позичальника індивідуально встановлюється кредитний ліміт як максимальна сума прийнятого Спілкою кредитного ризику з урахуванням визначеного класу позичальника за власно-розробленою Скоринговою моделлю оцінки кредитоспроможності позичальника:

Клас позичальника	Характеристика позичальника
Клас А	позичальник з мінімальним кредитним ризиком
Клас В	позичальник з допустимим кредитним ризиком
Клас С	позичальник з середнім кредитним ризиком
Клас D	позичальник із максимальним кредитним ризиком
Клас E	позичальник з критичним кредитним ризиком

Визначення класу позичальника по основним характеристикам:

Основні характеристики позичальника

1. Правовий статус (Наявність цивільної дієздатності, невиконані рішення судів, участь у судовому процесі, наявність судимості, наявність громадянства України)
2. Особисті якості позичальника (репутація, принциповість, надійність, щирість)
3. Соціальний статус (вік, постійне місце проживання, сімейний стан, місце роботи, тип зайнятості позичальника, кваліфікація, стаж роботи, наявність професійної освіти, позитивна кредитна історія, невиконані зобов'язання)
4. Капітал (наявність нерухомості, авто, заощаджень на банківських рахунках, цінного майна)
5. Забезпечення (за застава, порука, гарантія)
6. Дохід
7. Покриття боргу

Спілка регулярно оцінює кредитну якість дебіторської заборгованості з урахуванням аналізу заборгованості за термінами виникнення, тривалості взаємовідносин. Для виявлення суттєвого зростання кредитного ризику Спілка порівнює показники платоспроможності позичальника на звітну дату з аналогічними показниками на дату первісного визнання дебіторської заборгованості. При цьому враховується доступна допоміжна і прийнятна прогнозна інформація.

На думку керівництва Спілки, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах на знецінення відповідних активів.

Відповідно до МСФЗ (IFRS) 9 для дебіторської заборгованості Спілка створює резерв під очікувані кредитні збитки. Для розрахунку суми очікуваних кредитних збитків були виведені матриці оціночних резервів під окремі портфелі дебіторської заборгованості, однорідні з точки зору кредитного ризику.

Аналіз терміну давності дебіторської заборгованості за станом на 31 грудня 2021 року представлений нижче:

Рівень прострочення кредитного договору	Кількість прострочених договорів кредиту	залишок зобов'язань за тілом кредиту	залишок зобов'язань за нарахованими процентами	необхідна сума РЗПВ з урахуванням коефіцієнта покриття боргу
непрострочені (I=0,15%)	1732	24352 044.00	265 890.62	36 926.95
під наглядом (I= 1%)	24	370 030.04	8 452.40	3 784.84
перший рівень (I= 20%)	11	103 527.52	5 605.72	21 826.66
другий рівень (I= 50%)	2	27 884.77	2 381.56	15 133.18
третій рівень (I= 70%)	6	34 766.21	3 975.62	27 119.28
четвертий рівень (I= 100%)	26	534 995.83	143 103.12	678 098.95
безнадійні	0	0.00	0.00	0.00
Усього	1801	25 423 248.37	429 409.04	782 889.86

Інформація щодо платежів за фінансовими активами Спілки в розрізі строків погашення представлена наступним чином:

Дата звіту	Вид заборгованості	Заборгованість за строками погашення, грн.			
		до 3-х місяців	від 3-х до 12-ти місяців	від 12-ти місяців	ВСЬОГО:
31.12.2021	Заборгованість за кредитами	1 084 645,50	8 220 009,03	16 118 593,84	25 423 248,37
	Резерв сумнівної заборгованості	474 023,62	126 669,01	33 515,92	634 208,55
	Чиста сума заборгованості	610 621,88	8 093 340,02	16 085 077,92	24 789 039,82
	Заборгованість за відсотками	429 409,04			429 409,04
	Резерв сумнівної заборгованості	148 681,31			148 681,31
	Чиста сума заборгованості	358 008,03	0,00	0,00	280 727,73
31.12.2020	Заборгованість за кредитами	1 386 854,28	8 686 222,96	16 194 460,94	26 267 538,18
	Резерв сумнівної заборгованості	653 915,74	88 063,83	134 986,14	876 965,71
	Чиста сума заборгованості	732 938,54	8 598 159,13	16 059 474,80	25 390 572,47
	Заборгованість за відсотками	507 459,13			507 459,13
	Резерв сумнівної заборгованості	149 451,10			149 451,10
	Чиста сума заборгованості	358 008,03	0,00	0,00	358 008,03

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом не отриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Для управління ризиком ліквідності кредитна спілка використовує наступні методи:

- контроль за фінансовими нормативами щодо ліквідності відповідно до вимог Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг;
- обмеження щодо залучення короткострокових фінансових зобов'язань або обмеження щодо довгострокового кредитування;
- впровадження збалансованої процентної політики, яка зорієнтована на довгострокове залучення та короткострокове кредитування;
- складання прогнозів руху грошових коштів, яке включає заплановані видачі та повернення кредитів.

Також Спілка щоденно моніторить нормативи ліквідності та управління джерелами фінансування, встановлені регулятором.

Інформація щодо платежів за фінансовими зобов'язаннями Спілки в розрізі строків погашення представлена наступним чином:

Дата звіту	Вид заборгованості	Заборгованість за строками погашення, грн.			
		до 3-х місяців	від 3-х до 12-ти місяців	від 12-ти місяців	ВСЬОГО:
31.12.2021	Заборгованість за депозитами	962 424,79	19 202 667,25	2 953 475,29	23 118 567,33
	Заборгованість за відсотками	242 895,98			242 895,98
	Всього:	1 205 320,77	19 202 667,25	2 953 475,29	23 361 463,31
31.12.2020	Заборгованість за депозитами	1 325 267,30	14 830 568,30	9 846 983,86	26 002 819,46
	Заборгованість за відсотками	217 973,45			217 973,45
	Всього:	1 543 240,75	14 830 568,30	9 846 983,86	26 220 792,91

До коштів членів включені внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та інші внески на зворотній основі а також заборгованість перед кредитними установами. Згідно із законодавством України, Спілка зобов'язана виплачувати кошти за цими внесками (вкладами) на вимогу членів. Ці залишки включені до показників, поданих вище, за строками їх сплати, передбаченими договорами (тобто за умови, що члени не вимагатимуть виплати до строку, зазначеному у договорі). Частина внесків (вкладів) є короткостроковими і тому у таблиці вони показані у колонці «До 3 місяців».

Значна сума внесків (вкладів) членів, без врахування суми нарахованих, та несплачених відсотків та майбутніх недисконтованих грошових потоків, включених до періоду від 12 місяців. Однак Спілка розраховує на те, що більшість членів не вимагатимуть виплат на найбільш ранню можливу дату, коли Спілка мала б здійснити відповідну виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, розраховані Спілкою на основі історичної інформації щодо переукладання депозитів.

Ринковий ризик – ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик, інший ціновий ризик та ризик дострокового погашення.

Спілка використовує різноманітні методи та підходи для аналізу та контролю ринкового ризику.

Процентний ризик

Процентний ризик – це ризик потенційних втрат від несприятливих та неочікуваних змін процентних ставок, що має вплив на майбутні грошові потоки та справедливу вартість фінансових інструментів.

Спілка використовує різноманітні підходи та методи для аналізу процентного ризику. Основним інструментом є аналіз активів та пасивів за строками до перегляду процентних ставок. Спілка має можливість формувати відповідний звіт на щоденній основі.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик потенційних збитків внаслідок несприятливих та неочікуваних коливань обмінних курсів іноземних валют, який має потенційний вплив на прибутковість та капітал Спілки.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операції в іноземній валюті, то для Спілки невластивий валютний ризик.

Ціновий ризик

Ціновий ризик – ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін ринкових цін незалежно від того, спричинені ці зміни факторами, які властиві конкретному типу цінних паперів або їх емітенту, чи факторами, які впливають на всі цінні папери в обігу на ринку.

Оскільки, Спілка не проводила за звітний і попередні періоди операцій із цінними паперами, то для Спілки невластивий ціновий ризик.

Ризик дострокового погашення

Ризик дострокового погашення – це ризик понесення Спілкою фінансового збитку внаслідок того, що її члени та контрагенти погасять зобов'язання або вимагатимуть погашення зобов'язань раніше чи пізніше, ніж очікувалось.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років керівництво вважає, що для Спілки не властивий ризик дострокового погашення.

Робота служби внутрішнього аудиту. З метою удосконалення системи управління ризиками, контролю та управління; для забезпечення надійності та ефективності системи внутрішнього контролю в КС «Єднання через Природний Закон» створена служба внутрішнього аудиту (контролю), діяльність якої регламентована «Положенням про службу внутрішнього аудиту (контролю) кредитної спілки «Єднання через Природний Закон», затвердженого рішенням спостережної ради спілки (Протокол № 39 від 18.09.2014 року).

Служба внутрішнього аудиту спілки є органом оперативного контролю спостережної ради, підпорядковується спостережній раді спілки та звітує перед нею.

Діяльність служби внутрішнього аудиту спілки була направлена на перевірку й оцінку адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю та якості виконання призначених обов'язків працівниками спілки, надання незалежної оцінки системи внутрішнього контролю, встановленого контролю за ризиками, зменшення ризиків у проведенні операцій, пов'язаних з раціональним та ефективним використанням ресурсів Спілки.

Управління капіталом. Для забезпечення стабільної діяльності кредитної спілки, своєчасного виконання ними зобов'язань перед своїми членами, а також запобігання можливим втратам капіталу через ризики, що притаманні діяльності кредитних спілок дотримується встановлених на законодавчому рівні нормативам.

Операційний ризик

Операційний ризик - імовірність виникнення збитків Спілки внаслідок неадекватності або збоїв внутрішніх процесів, впливу людського фактору, збоїв і помилок у системах, а також впливу зовнішніх подій.

До цієї категорії належать всі види шахрайства, юридичний ризик і не належить стратегічний та репутаційний ризик. У разі збоїв в системі внутрішнього контролю операційний ризик може призвести до фінансових збитків мати правові чи регулятивні наслідки або спричинити шкоду репутації.

Концепція контролю, моніторингу й своєчасного реагування на потенційні ризики є ефективним інструментом управління ризиками. Контролі включають в себе ефективний розподіл обов'язків, прав доступу, процедур авторизації, навчання персоналу та процедури оцінки ризиків.

Рівень операційних ризиків знижений завдяки комплексу заходів, що включає: впровадження системи управління операційних ризиків, аналіз та моніторинг процесів та продуктів в частині управління операційними ризиками, навчання персоналу та підвищення обізнаності працівників про операційні ризики в цілому, контроль за дотриманням працівниками Спілки нормативних документів.

Положенням № 1840 від 19.09.2019 р. встановлюються нормативи щодо капіталу, платоспроможності, якості активів, ризиковості операцій, прибутковості та ліквідності, порядок формування та використання страхового резерву, а також критерії якості системи управління.

Дотримання нормативів діяльності кредитної спілки станом на 31.12.2021 року

Номер пункту положення.	Назва	Нормативне значення	Фактичне значення %	Дотримання
1. Нормативи достатності капіталу:				
1.1.	Норматив фінансової стійкості (K1)	≥ 10 %	13,69 %	ТАК
1.2.	Норматив достатності капіталу (K2)	≥ 7 %	8,29 %	ТАК
1.3.	Норматив "Буфер запасу капіталу (Б)"	0	1,29 %	ТАК
2. Нормативи кредитного ризику				
2.1.	Норматив кредитного ризику (K3)	≤ 25 %	13,99 %	ТАК
2.2.	Норматив концентрації кредитних ризиків (K4)	≤ 3 %	0,89 %	ТАК
3.1.	Норматив запасу ліквідності (K5) (тис. грн.)	1 206	2 094	ТАК
4. Дотримання вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами				
4.1.	Обмеження розміру кредиту, наданого одному члену кредитної спілки	≤ 20 %	0	ТАК
4.2.	Обмеження розміру зобов'язання перед одним членом	≤ 10 %	0	ТАК
4.3.	Обмеження зобов'язань, за якими кредитна спілка виступає поручителем	0	0	ТАК
4.4.	Обмеження частки непродуктивних активів (тис. грн.)	1 862	2 357	ТАК

КС НЕ повинна припинити залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки

Примітка 8. Умовні активи та умовні зобов'язання

Судові позови.

Кредитна спілка є позивачем по судовим справам проти позичальників. Всі справи можна подивитись на сайті <http://www.reyestr.court.gov.ua>. В жодному судовому процесі кредитна спілка не є відповідачем.

Протягом 2021 року спілкою подавалися до суду одинадцять позовів до членів кредитної спілки-позичальників, які порушували умови кредитних договорів. Дев'ять позовів кредитної спілки були задоволені на користь спілки в повному обсязі; інші – на розгляді.

Економічне середовище. Спілка здійснює свою основну діяльність на території Дніпропетровської області. Закони та нормативні акти, які впливають на операційну діяльність спілок в Україні, швидко змінюються. Подальший економічний розвиток залежить від спектру ефективних заходів, які вживаються українським Урядом, а також інших подій, які перебувають поза зоною впливу Спілки. Майбутнє спрямування економічної політики з боку українського Уряду може мати вплив на реалізацію активів, а також на здатність Спілки сплачувати заборгованості згідно строків погашення.

Спалах коронавірусу становить загрозу для бізнесу та економіки. Введений карантин має негативний вплив на платоспроможність споживачів фінансових послуг. Підрив підприємницької та господарської діяльності, включаючи негативний вплив на окремі галузі: агротрейдинг, туризм, пасажирські перевезення, сфера розваг і т.ін. Як наслідок загальне зростання економічної невизначеності.

Впливи «сovid-19» неможливо відобразити у моделях, тому мають розглядатися постмодельні уточнення або коригування. Середовище швидко змінюється та оновлені факти та обставини слід продовжувати відслідковувати по мірі отримання нової інформації.

Керівництво Спілки провело найкращу оцінку щодо можливості повернення та класифікації визнаних активів, а також повноти визнаних зобов'язань. Однак, Спілка знаходиться під впливом перехідних процесів в законодавстві – Закону про «Спліт».

Ці події можуть суттєво вплинути на подальшу діяльність Спілки та її фінансові результати, і наразі цей вплив неможливо достовірно оцінити.

Ступінь повернення дебіторської заборгованості та інших фінансових активів – внаслідок ситуації, яка склалась в економіці України, а також як результат економічної нестабільності на дату балансу, існує ймовірність того, що активи не зможуть бути реалізовані за їхньою балансовою вартістю в ході звичайної діяльності Спілки. Ступінь повернення цих активів в значній мірі залежить від ефективності заходів, які знаходяться поза зоною контролю Спілки, спрямованих різними країнами на досягнення економічної стабільності та пожвавлення економіки.

Ступінь повернення дебіторської заборгованості Спілки визначається на підставі обставин та інформації, які наявні на дату балансу. Резерв визнається лише за існуючим поточним зобов'язанням, тому спілка не може визнати резерв по майбутніх операційних збитках або витратах на відновлення діяльності. На думку Керівництва, додатковий резерв під фінансові активи на сьогоднішній день не потрібен, виходячи з наявних обставин та інформації.

Примітка 9. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма. До пов'язаних сторін входять органи управління та ключовий управлінський персонал, які мають повноваження та відповідають за планування, управління та контроль за діяльністю Спілки прямо чи опосередковано. Органи управління включають фізичні особи, які є членами Спостережної ради та Ревізійної комісії. Ключовий управлінський персонал включають фізичні особи, які є членами Правління та Кредитного комітету.

Як зазначено в [примітці 4.13](#) Спілка вважає пов'язаними особами: голову та членів спостережної ради, голову та членів ревізійної комісії; голову правління, голову кредитного комітету, та членів виконавчих органів (члени правління і члени кредитного комітету); внутрішнього аудитора; членів сім'ї фізичної особи, яка є керівником кредитної спілки, членом спостережної ради кредитної спілки, виконавчого органу, керівником підрозділу внутрішнього аудиту, а також членів сім'ї фізичної особи: чоловік (дружина), діти або батьки як фізичної особи, так і її чоловіка (дружини), а також чоловік (дружина) будь-кого з дітей або батьків фізичної особи).

Розкриття інформації щодо фінансових послуг та інших операцій які здійснювались з пов'язаними сторонами:

(в тисячах гривень)

	Провідний управлінський персонал	Інші зв'язані сторони	Пов'язані сторони
Винагорода	1 999	91	2 090
Придбання товарів	125		125
Продаж майна та інших активів	308		308
Послуги отримані, (% по депозитах)	79	315	394
Дохід від надання послуг, (% по кредитах)	32	20	52
Облік оренди орендарем	433		433
Суми кредиторської заборгованості, (залишок депозитів+%)	359	1 174	1 533
Суми дебіторської заборгованості, (залишок кредитів+%)	422	50	472

У 2021 році відбулася операція щодо реалізації нерухомого майна особі, що є пов'язаною особою. Для поліпшення фінансового стану кредитної спілки, Спостережною радою спілки прийнято рішення (Протокол № 31 від 24.12.2021 р.) про продаж нежитлового вбудованого приміщення – офісу кредитної спілки загальною площею 70,4 (сімдесят цілих чотири десятих) кв.м., вартістю 307 807 (триста сім тисяч вісімдесят сім) грн. 00 коп.

Вартість нерухомого майна визначена «Звітом про оцінку нежитлового вбудованого приміщення, офіса розташованого за адресою: Дніпропетровська обл., м. Марганець, вул. Паркова, буд. 12», що виконав Суб'єкт оціночної діяльності ФОП Наумов Є.П. станом на 01.12.2021 р.

Примітка 10. Звітність за сегментами.

Спілка має один основний сегмент – надання фінансових послуг (надання кредитів та залучення депозитів).

Примітка 11. Події що відбулись після звітної дати

На дату надання фінансової звітності кредитна спілка не ідентифікувала подій, які б вимагали коригування після звітного періоду в розумінні МСБО 10.

Фінансова звітність Кредитної спілки «Єднання через природний закон» за 2021 рік затверджена до випуску КС –14 лютого 2022 року.

З введенням в Україні воєнного стану та виникненням додаткових ризиків діяльності суб'єктів господарювання, виникла необхідність розкриття інформації про вплив війни на безперервність діяльності та здатності Кредитної спілки продовжувати діяльність на безперервній основі. У зв'язку з чим у фінансовій звітності розкрита вказана інформація, а така звітність перезатверджена до випуску – 01 грудня 2022 р. Ні учасники Кредитної спілки, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її перезатвердження до випуску без повідомлення аудитора про ці дії.

Захворювання COVID-19 мало значний вплив на всю світову економіку. Багато країн запровадили обмеження на поїздки для мільйонів людей, при цьому в багатьох регіонах також запровадили карантинні заходи. Бізнес зазнає значних збитків та порушення ланцюжків поставок. У той час як деякі країни почали послаблювати режим ізоляції, цей процес здійснюється поетапно, і через порушення діяльності підприємств мільйони працівників втратили свою роботу. Пандемія COVID-19 також призвела до значної волатильності на фінансових та сировинних ринках у всьому світі. Уряди багатьох країн оголосили про заходи щодо надання фінансової та нефінансової підтримки постраждалим організаціям. СОУГО-19 перервав рух людей і товарів по всьому світу, а також впливаючи на прибутковість і довгострокову життєздатність багатьох підприємств. Хоча багато юрисдикцій мають відчувати покращення економічних перспектив у 2021 році, багато юрисдикцій та галузей все ще суттєво постраждали від наслідків COVID-19. Це включає перебої в ланцюжку поставок, зміни попиту на товари та послуги, а також невизначеність майбутнього уряду

обмеження на операції. Фінансова система в країні на дату підготовки цієї фінансової звітності працює відносно стабільно, але має суттєві ризики.

У своїх оцінках та судженнях при складанні цієї фінансової звітності керівництво Кредитної спілки враховує всю наявну інформацію про природу та терміни спалаху вірусу. Керівництво КС вважає, що зазначені події, пов'язані з поширенням коронавірусу та відповідними заходами для його запобігання, свідчать про умови, що виникли після звітного періоду, та не вимагають коригування активів, капіталу чи зобов'язань підприємства в цій фінансовій звітності. Згідно Постанови Кабінету Міністрів України № 928 від 19.08.2022 було подовжено на території України карантину пов'язаного з запобіганням поширенню COVID-19 до 31 грудня 2022 року. КС визначило, що ці події є не коригуючими по відношенню до фінансової звітності за 2021 рік. Відповідно, фінансовий стан КС на 31.12.2021р. та результати діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, не було скориговано на вплив подій, пов'язаних COVID-19. Тривалість та вплив пандемії COVID-19, а також ефективність державної підтримки на дату підготовки цієї фінансової звітності залишаються невизначеними, що не дозволяє з достатнім ступенем достовірності оцінити обсяги, тривалість і тяжкість цих наслідків, а також їх вплив на фінансовий стан та результати діяльності Кредитної спілки в майбутніх періодах. Керівництво Кредитної спілки стежить за станом розвитку поточної ситуації та вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків, наскільки це можливо.

24 лютого 2022 року російською федерацією було здійснено військове вторгнення в Україну. Наслідком збройного нападу російської федерації було введення воєнного стану із 24 лютого 2022 року та розірвання дипломатичних стосунків із державою-агресором. Зусилля українського уряду за підтримки світової спільноти спрямовані на стабілізацію військової, політичної та економічної ситуації в Україні. Затверджений урядом пакет рішень для підтримки економіки України в умовах воєнного стану включає дерегуляцію бізнесу зі скасування фіскальних перевірок компаній, податкову реформу з податковими стимулами для бізнесу. 28 лютого 2022 року Національний банк України у зв'язку із упровадженням воєнного стану заборонив банківським установам видавати готівку з рахунків клієнтів в іноземній валюті, але дозволив продавати валюту та отримувати готівкою у гривнях. Цього ж дня Торгово-промислова палата України (далі – ТПП України) засвідчила форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили), а саме військову агресію російської федерації проти України, що стала підставою для введення воєнного стану, і повідомила, що ці надзвичайні, невідворотні та об'єктивні обставини, починаючи з 24 лютого 2022 року і до їх офіційного закінчення, є підставою для визнання неможливим виконання суб'єктами господарської діяльності та фізичними особами своїх зобов'язань (обов'язків) згідно з умовами договорів, контрактів, угод, вимог законодавчих чи інших нормативних актів. Разом з тим, подальший економічний та політичний розвиток України наразі важко передбачити.

Починаючи з 24 лютого 2022 року внаслідок вторгнення військ російської федерації і ведення бойових дій на території України, виникли загрози для безперервного здійснення господарської діяльності Кредитної спілки в Україні. Слід зазначити, що пов'язані з війною події відбуваються в період значної економічної невизначеності та нестабільності у світі, тому наслідки, скоріше за все, будуть взаємодіяти з наслідками поточних ринкових умов і посилювати їх. Спостерігається значне зростання цін на сировину, енергетичні ресурси, зростання споживчого попиту в міру послаблення пандемії COVID-19, проблеми в ланцюгах поставок, що виникли через наслідки пандемії, які не лише зберігаються, але і посилюються через нестачу робочої сили, запроваджені економічні санкції та торговельні суперечки, зміни ринків збуту. Керівництво Кредитної спілки не може передбачити всі зміни, які можуть мати вплив на економіку в цілому, а також те, які наслідки вони можуть мати на фінансовий стан Кредитної спілки у майбутньому. Керівництво вважає, що воно здійснює всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Кредитної спілки. Події, що виникли внаслідок війни в Україні суттєво вплинули на Кредитну спілку.

Примітки до фінансової звітності

З початком війни РФ проти України – Кредитна спілка зменшила кредитування та прийняття ДПВ, а також в результаті бойових дій деякі позичальники кредитної спілки втратили житло та/або роботу.

Військова агресія РФ проти України завдала українському народу неабияких втрат: руйнування інфраструктури, знищення культурної спадщини, загибель військових та цивільного населення, пошкодження житла. Кредитна спілка розташована на території де не велися бойові дії, тому протягом березня і до тепер кредитна спілка працювала і працює за місцем знаходження.

Арешт чи експропріація активів на потреби держави після 31 грудня 2021р. у Кредитній спілці не відбувалося. Кредитна спілка та її члени добровільно допомагають Збройним Силам України та тимчасово переселеним особам.

Керівництво не має намірів ліквідувати Кредитну спілку чи припинити її діяльність та очікує, що Кредитна спілка зможе функціонувати щонайменше протягом 12 місяців з дати цієї фінансової звітності. Втім, провадження звичайної діяльності Кредитної Спілки та забезпечення її стабільного фінансового стану у майбутньому залежить від подальших змін військово-політичної, фінансової та економічної ситуації в Україні, строків зупинення воєнних дій і завершення дії воєнного стану, відновлення повітряного, наземного та морського сполучення.

Окрім подій, описаних вище, після звітної дати та до дати перезатвердження цієї фінансової звітності не відбулося жодних суттєвих подій, які б надавали додаткову інформацію про Фінансову звітність Кредитної спілки та які мали б бути відображені у Фінансовій звітності. Оцінка подій після звітної дати відповідним чином буде.

Дата перезатвердження звіту – 01.12.2022.

Підписанти фінансової звітності

Голова правління

Микола ТРИФОНОВ

Головний бухгалтер

Євгеній МОВЧАН